

Компании ▶ 11

Еquest намери
купувачи за още
две бивши кина

Новини ▶ 6

Слаби ограничения
вместо забрана
за пушене

pari.bg
Пари

Четвъртък

4 ноември 2010, брой 210 (5021)

USD/BGN: 1.39563

▲ +0.03%

Българска народна банка

EUR/USD: 1.40140

▼ -0.03%

Българска народна банка

Sofix: 343.97

▼ -2.56%

Българска фондова борса

BG40: 111.61

▼ -0.38%

Българска фондова борса

цена 1.50 лева

9 770861 560012 >

МОЛОВЕ ИЗЯЖДАТ МОЛОВЕ

Тенденцията търговците да пренасочват бизнеса си към новите обекти отнема клиенти и обороти от старите. Добрата новина за старите е, че това е само временно ▶ 4-5

Новини ▶ 7

Икономическото
министерство застана
срещу финансовото за
туристическия данък

Новини ▶ 8

БДЖ се
забърка
в нов
скандал

Компании ▶ 14

Наказания в
Търговския
регистър
заради "Петрол"

2 РЕДАКЦИОННА

Печеливш
Антонио Орта-Озорио

Антонио Орта-Озорио ще бъде новият главен изпълнителен директор на британската банкова група Lloyds. Той ще замени Ерик Дангълс, който се пенсионира на 1 март 2011 г. В момента Орта-Озорио е директор на британското подразделение на испанската банка Santander. Lloyds е четвъртият по големина трезор в Европа, като 41% от акциите са собственост на британското правителство.

Губещ
Андрей Иванов

НАП е започнала данъчна проверка на председателя на СОС Андрей Иванов. Ще бъдат проверени не само неговите доходи и имущество, а и това на семейството му за последните 5 г. Ако има разминаване между оценката на имуществото и официално декларираните при НАП доходи, ще бъде възложена ревизия, която да обложи с данъци укриваните доходи.

Мнения

► **По темата: „Бриkel“** ще си купува квоти, за да работи
► Няма пари... Ами да обяви несъстоятелност и да му бъдат заповирани всички описани и неописани активи, включително банковите сметки в Швейцария.
Работник

► **По темата: Основните пенсионни промени остават за следващите управляващи**
Това, ако е реформа, за последните 10 години всяка година е имало реформа. Тия се събраха, правителство, синдикатите на сържавните служители и едрият бизнес и решиха. А 1 млн. данъкоплатци никои не ги пита кво мислят - това са представителите на малкия и средния бизнес.

az

pari.bg Топ 3

1 Тихите преговори за Рила. Сривът в строителството отслаби инвеститорския натиск върху преговорите за съдбата на горите около Национален парк „Рила“.

2 Христо Ковачки трябва да закупи 650 хил. тона квоти въглероден диоксид, за да работи до април.

3 Предприемачите се престрашиха отново да строят, но малки сгради. Инвеститорите продължават проектите си основно със собствени средства, твърди Добромир Ганев от GVA Sollers Solutions.

Коментар

Обещахме, ама няма да е точно така

Ани Коджаиванова
ani.kodzhaivanova@pari.bg

„Керванът си върви, а обещаните от министър Найденов поправки в законопроекта за горите още не са факт

Преди месец земеделският министър Мирослав Найденов направи публично обещание, че поне три текста от законопроекта за горите ще отпаднат, а други ще бъдат преработени. Това се случи по настояване на екоорганизациите, въпреки че обещанието дойде малко късно - той вече беше одобрен от Министерския съвет и внесен в парламента. Преди дни законопроектът за горите получи зелена светлина от Комисията по околната среда и водите, а вчера бе одобрен и от Комисията по земеделие и горите на първо четене. Обещанията на министъра не са отразени във варианта, за който членовете на комисията гласуваха „за“. Въпреки това зам.-министър Георги Костов потвърди, че министерството ще спази политическото обещание, което е дало на неправителствения сектор. Само че не точно така, както министърът обеща.

СНИМКА SHUTTERSTOCK

Няколко текста притесняват НПО сектора. Два от тях позволяват изграждане на ски съоръжения в държавни гори, както и възможности за урбанизиране (т.е. строителство) в държавни гори. Друг позволява на общините да управляват природни паркове. „Щом смятате, че тези текстове са проблем, махаме ги“, каза категорично Найденов. Реално обаче само последният ще бъде отстранен изцяло, потвърди Георги Костов. Другите два текста ще бъдат преработени и в тях ще се посочи, че строителството не може да се случва в защитени територии и части от Натура 2000. Което де факто е компромисен вариант. От НПО сектора обаче не се радват, защото не са сигурни, че това наистина ще се случи. Промените трябва да станат в самата парламентарна зала между двете четения, инициирани от депутати. Дали депутатите обаче припознават желанията на неправителстве-

ния сектор като свои?

Без промяна (поне не и иницирана от министерството) ще остане и друг много важен текст. Този, който според мнението на мнозина легализира заменките. Законът предвижда забрана за промяна на статута на заменените земи, което ги превръща в един вид „бутикови гори“. В тях няма да може да се строи. Забраната обаче важи само за заменките, които попадат в защитени територии и територии от Натура 2000. Собствениците на останалите ще могат да променят статута им срещу по-високи от сегашните такси. Тези заменки не са много като площ - около 9300 дка, но за сметка на това са ключови. Почти половината от тях представляват заменките на Христо Ковачки около Говедарци, където е планиран мегапроектът „Суперборовец“. Тази територия засега няма да влезе и в разширението на Натура

2000 в Рила, тъй като решението бе отложено.

„Сделката там е обект на едно много сериозно разследване и когато излязат резултатите, ще чуете много интересни новини и няма и да ме питате вече дали законът е в полза на Ковачки“, каза загадъчно Георги Костов.

Ако си представим, че по някакво чудо този казус приключи с някаква присъда, какво обаче да кажем за останалите над 5000 дка? Публикации в медите свързаха такива заменки с имената на Николай Банев, Красимир Гергов и депутата Емил Димитров. Последният между другото е член на Комисията по земеделие и гори, макар и да не присъства на заседанието вчера. Дали по-високите такси ще спрат споменатите, ако пожелаят да строят? Не, разбира се. Но поне ще си откупят узаконяването на заменките. □

Пари
НАЦИОНАЛЕН БИЗНЕСВСЕКИДНЕВНИК
WWW.PARI.BG
УЛ. КНЯЗ БОРИС I №161
София 1202
e-mail: office@pari.bg
информация: 4395800
Издава
Бизнес Медиа Груп ЕАД,
част от Bonnier Business Press

ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР И ГЛАВЕН РЕДАКТОР
Лилия АПОСТОЛОВА
4395802
lilia.apostolova@pari.bg
МЕНИДЖЪР РЕКЛАМА
Станислава АТАНАСОВА
4395851
stanislava.atanasova@pari.bg

РЕДАКЦИОНЕН ЕКИП
Зам. главен редактор
Иван БЕДРОВ - 4395838
ivan.bedrov@pari.bg
ДЪРЖАВНО УПРАВЛЕНИЕ
Филпа РАДИОНОВА - 4395866
philippa.radionova@pari.bg
Мила КИСЬОВА - 4395863
mila.kisiova@pari.bg
Дарина ЧЕРКЕЗОВА - 4395877
darina.cherkezova@pari.bg
Красимира ЯНЕВА - 4395876
krasimira.yaneva@pari.bg
Ани КОДЖАИВАНОВА - 4395845
ani.kodzhaivanova@pari.bg

КОМПАНИИ И ПАЗАРИ
Георги АНДРЕЕВ - 4395825
georgi.andreev@pari.bg
Мирослав ИВАНОВ - 4395894
miroslav.ivanov@pari.bg
Атанас ХРИСТОВ - 4395818
atanas.hristov@pari.bg
Георги ГЕОРГИЕВ - 4395868
georgi.georgiev@pari.bg
ТЕНДЕНЦИИ
Бяляна ВАЧЕВА - 4395866
biliana.vacheva@pari.bg
Рагостина МАРКОВА - 4395860
radostina.markova@pari.bg

Христо ЛАСКОВ - 4395841
hristo.laskov@pari.bg
Елена ПЕТКОВА - 4395857
elena.petkova@pari.bg
Рагослава ДИМИТРОВА - 4395823
radoslava.dimitrova@pari.bg
PARI.BG
Мария ВЕРОМИРОВА - 4395865
maria.veromirova@pari.bg
Иглика ФИЛИПОВА - 4395867
iglika.philipova@pari.bg
Елена ПУЛЧЕВА - 4395877
elina.pulcheva@pari.bg
Марина УЗУНОВА - 4395864

marina.uzunova@pari.bg
ФОТОРЕДАКТОР
Марина АНГЕЛОВА - 4395879
marina.angelova@pari.bg
РЕКЛАМА - 4395872, 4395891
факс 4395826
АБОНАМЕНТ И РАЗПРОСТРАНЕНИЕ
4395835, 43 95 836
СЧЕТОВОДСТВО - 4395815
ПЕЧАТ: Печатница София ЕООД
ISSN 0861-5608

Цитат

” И моето сърце иска много неща, но като си погледна портфейла, много от тях не са възможни. Няма промяна в политиката на правителството

► **Външният министър Николай Младенов** по повод изказването на Бойко Борисов пред "ИТАР-ТАСС", че подкрепя АЕЦ "Белене" с цялото си сърце

Число на деня

211

► 1лв. е месечният доход на домакинство, пог който то се смята за бедно. Това е решението на правителството за линията на бедността през 2011 г.

Коментар

Защо никой не протестира за реформи?

Винаги съм си мислел - и продължавам да си го мисля - че огромното мнозинство от хората искат България да стане модерна, развита и богата страна. За да се случи това, са необходими реформи, и то дълбоки, радикални и всеобхватни реформи. Това е очевидно за всекиго.

Значи всички искат България да настигне развитите страни, всички искат реформи - обаче няма да видите никого да протестира за реформи. Обикновено протестите са против реформите. Защо става така? От теорията, а и от

Георги Ангелов, старши икономист в "Отворено общество"

” Реформите биха донесли милиарди на университетите и лекарите, но те протестира за милиони

световната практика знаем, че протестите най-често се подеват от малки, но организирани групи по интереси. И това е логично - много по-лесно е да организираш малка и сплотена група с общи интереси, отколкото да организираш мнозинството в една страна. И още - малката група по интереси ще спечели много от един протест за пари и затова има стимул да го направи. Цената се плаща от мнозинството граждани, но делът на всеки отделен гражданин не е достатъчно голям, за да го стимулира да се занимава с протести.

Ето един пример - работниците в БДЖ имат стимул да протестират, за да получат сто милиона по-голяма държавна субсидия. Това са много пари за тях и си заслужават усилията. Всички останали граждани ще трябва да платят тази субсидия, но делът на всеки отделен гражданин е около 13 лв. За 13 лв. загуба не си заслужава да се занимаваш с организиране на протести, с проучване на законодателство, с медийни кампании и т. н. Това е причината, поради която винаги малките и организирани групи по интереси побеждават мнозинството.

България обаче е толкова изостанала, че дори организирани групи по интереси имат полза от реформи. Университетите биха спечелили много от засилване на автономията им. Лекарите биха били в по-добра позиция при разбиване на монопола на здравната каса. Да не говорим, че всички биха спечелили, ако бизнес средата се подобри и има повече инвестиции и по-висок икономически растеж.

Въпреки това няма протести "за" реформи. Софийският университет не протестира за цялостна промяна във висшето образова-

ние, която да намали централизма и да въведе истинска конкуренция в системата. СУ протестира за няколко милиона лева. Лекарите не протестира за реформа, а за малко повече пари. Изглежда, сякаш те не си осъзнават интереса - реформите биха им донесли милиарди, но те протестира за милиони.

Тъжно, но факт. В България дори организирани групи по интереси не успяват да разберат какъв им е истинският интерес. И вместо да протестира за реформи, най-често протестите са за запазване на статуквото.

В броя четете още

Свят ► 10

Републиканците дадоха заявка за промени след изборната победа

Интервю ► 21

България ще иска от Брюксел пренасочване на средства

Светослав Симеонов, изпълнителен директор на Държавен фонд "Земеделие"

Интервю ► 23

Развитието на ИТ пазара ще създаде 300 нови бизнеса

Дон Грантам, вицепрезидент на Microsoft за Централна и Източна Европа

Правителството ще спаси с 300 хил. лв. три вуза от дървена ваканция

Художествената и Музикалната академия и НАТФИЗ получават допълнително финансиране заради специфичните занимания

По 100 хил. лв. ще получат до десетина дни НАТФИЗ, Художествената и Музикалната академия, за да си платят сметките за ток и парно и да не се налага студентите в тях да излизат през зимата в дървена ваканция.

След среща с премиера

Решението е взето на среща на ръководствата на трите учебни заведения с премиера Бойко Борисов и министрите на финансите, на образованието и на културата. Лично министърът на културата Вежди Рашидов убедил премиера, че заради специфичните практически занимания в тези висши учебни заведения не може да се спре за дълго време учебният процес. Парите ще се набавят от спестени разходи от бюджетите на отделните министерства.

Повече отстъпки няма да има

Министърът на образованието Сергей Игнатов предупреди, че допълнителни средства за останалите ву-

► Докато премиерът обещавахе пари на три вуза, учени от БАН протестираха пред Министерския съвет за увеличаване на финансирането и заплашиха "да се самозакрият"

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

зове, които също са застрашени от затваряне през зимата, няма да има. Тежкото положение е в не повече от 7 университета в страната, каза Игнатов. Сред тях е и най-голямото висше учебно заведение в България - Софийският университет "Св. Климент Охридски".

Вероятно сега ще има нападки защо само на три

вуза даваме допълнителни средства, но в случая няма дискриминация, заяви Игнатов. Тук става въпрос за специфика на заниманията, а освен това отчитаме, че възпитаниците на тези учебни заведения наистина са марка, обясни министърът на образованието. Той призова студенти и преподаватели да стиснат зъби,

защото следващите два месеца ще бъдат най-трудни.

С новия бюджет

От следващата година финансирането на висшите учебни заведения няма да е на калпак, а ще зависи от рейтинга им, каза още Игнатов.

Днес се очаква министърът на образованието да

представи дългочакваната рейтингова система на университетите в България. Тя ще бъде инструментът за диференцирано финансиране по специалности.

Иначе парите за образованието ще щели да бъдат същите като тази години. Издръжката на един студент обаче щяла да се завиши с 10%.

Мила Кисьова

Mall of Sofia

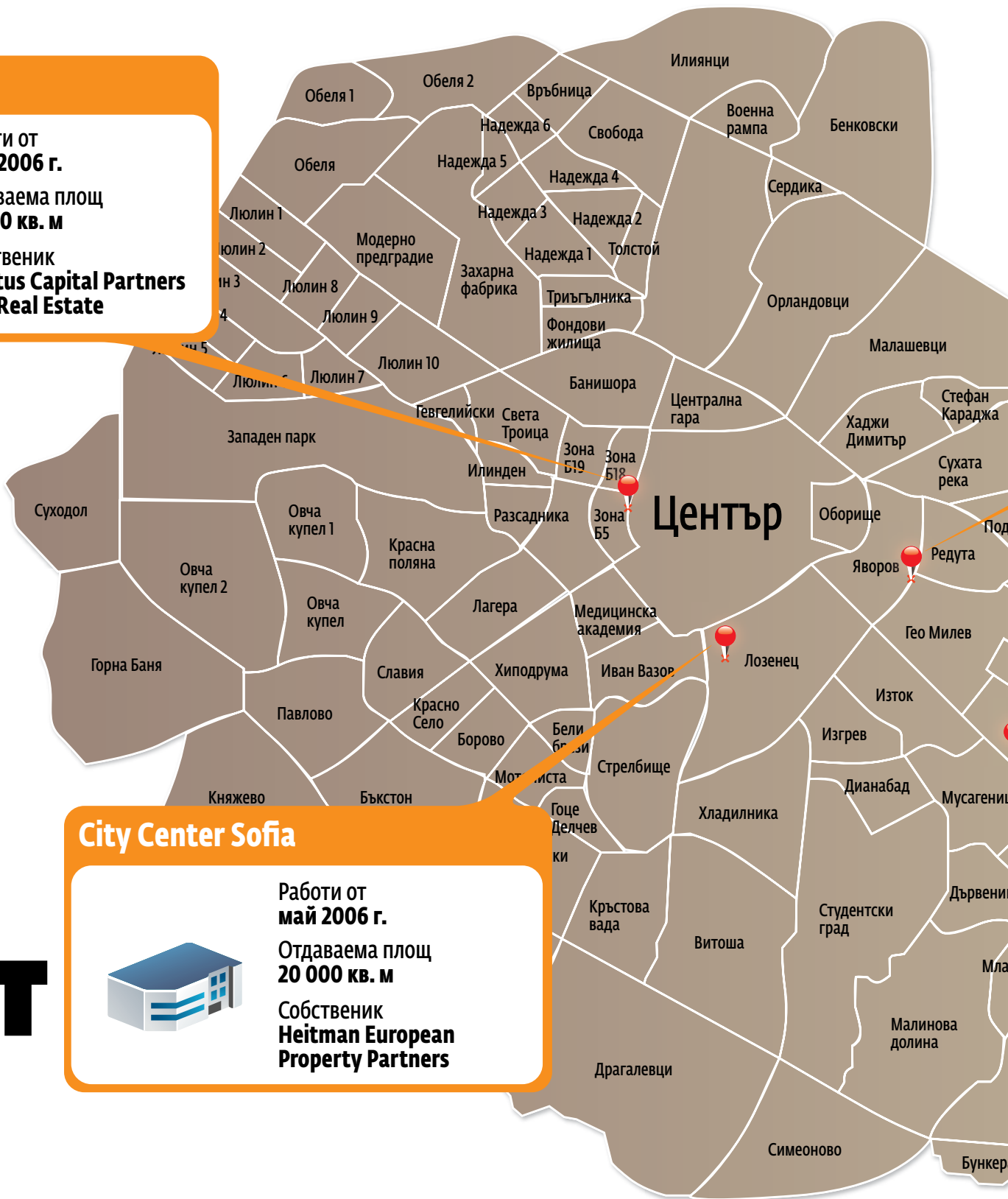

Работи от юни 2006 г.
 Отдаваема площ 22 000 кв. м
 Собственик Avestus Capital Partners и GE Real Estate

City Center Sofia

Работи от май 2006 г.
 Отдаваема площ 20 000 кв. м
 Собственик Heitman European Property Partners

Молове изяждат молове

Тенденцията търговците да пренасочват бизнеса си към новите обекти отнема клиенти и обороти от старите. Добрата новина за старите е, че това е само временно

Свитите обороти изправиха търговците в моловете пред трудна дилема - губещ бизнес или високи неустойки за неизползваните площи

“Ако си представите потребителите като торта, сега тя хем е по-малка, хем е разделена на повече парчета.” Така образно обяснява спада на оборота си наемател в един от софийските молове. Картината няма как да е различна в година, когато модерните търговски центрове в София увеличиха отдаваемата си площ близо 4 пъти, а потреблението намалю с над 30%. Това поставя търговците не само пред все по-сложен избор на локация, но и в ситуация, когато новите обекти буквално крадат от оборотите на старите. Това е причината много вериги да се

Рагостина Маркова
 radostina.markova@pari.bg

отказват от нови магазини, дори с цената на високи неустойки за вече договорените наемни площи.

Непогодящата година

“От гледна точка на наемателите отварянето на два нови мола в София се случи в най-неподходящата година. Година по-рано или по-късно ситуацията нямаше да е толкова критична”, смята собствени-

кът на веригата “Хиполенд” и председател на Българската ритейл асоциация Мариан Колев. Според него в момента има търговци без печеливш магазин, а за някои оборотите спрямо миналата година са намалели с 50-60%.

На този фон отварянето на нови обекти звучи като търговски канибализъм, тъй като те дърпат част от клиентелата на вече съществуващите магазини на марката. Мариан Колев обяснява, че в години на икономически растеж спадът при старите обекти е временен и бързо се компенсира от ръста на потреблението. През тази и следващата година обаче това правило не работи, смята той. Това е причината много вериги да преразглеждат плановете си за експанзия,

а някои дори да затварят работещи магазини.

Промяната в плановете обаче е сложно и скъпо решение, тъй като влизането на една марка в даден търговски обект често се договаря още в началото на строителството. Част от договорите за наем в двата нови софийски мола - Serdika Center и The Mall, например са подписвани преди 2-3 години, когато трудно можеше да се предвиди сегашното състояние на пазара. В същото време отказът от наем на вече договорени обекти често е свързан със солидни неустойки.

Трудният избор

Търговците, изправени пред подобна дилема, търсят решението, което ще им донесе най-малки загуби.

Според управителя на “Атриум България” Весела Гергинова при сегашния спад на потреблението неустойката може да се окаже по-добър вариант от разходите по зареждане на стока, заплати и наем на нов търговски обект. От компанията, която държи правата на модната марка Mango, засега са замразили магазина си в The Mall на бул. “Цариградско шосе”. Решението дали и кога ще бъде открит ще бъде взето до месеци и ще зависи най-вече от перспективите за възстановяване на потреблението. “В момента имаме три магазина в София - на бул. “Витоша”, в Mall of Sofia и в Serdika Center. Молят на бул. “Цариградско шосе” е отлична локация, но при сегашния свит пазар четвърти обект може би ще ни натовари само с допълнителни разходи”, допуска Весела Гергинова. Васил Райчев, който държи правата на марката Hot Spot, също подхожда внимателно към пазара. Особено на фона на 20% спад на продажбите тази година и над 30% през миналата. Според Райчев в момента потреблението е константа и откриването на

нови обекти означава само да преразпределиш един и същ оборот между повече магазини. А това не е рационално решение на пазар, където вече зачестяват и опитите на търговците да преговарят наемните си условия.

Въпрос на оцеляване

Отношенията между търговци и молове обещава да останат сложни и догодина въпреки очакванията за леко разведряване на пазара. Според Димитър Киферов, мениджър “Търговски площи” във Forton International, решенията за нови обекти и наемните условия в моловете до голяма степен ще зависят от това дали ще започне възстановяване на потреблението. “В момента икономическата картина у нас не е розова - за първи път износът превишава вноса, което се дължи именно на свитото потребление”, коментира той. Според Мариан Колев известно възстановяване на потреблението може да се очаква едва към 2012 г. Неговата прогноза обаче е, че потребителското търсене ще се върне към нивата си от 2008 г. най-рано след три години.

Търговски гиганти растат на юг

Инвеститорите в София ще режат лентата на нови търговски обекти най-рано след 2 години

След втората вълна на нови търговски обекти тази година се очаква да има откриване на нови молове в София не по-рано от две-три години. Предстоящите проекти обаче са истински гиганти за нашите мащаби с отдаваеми площи от над 70 хил. кв. м. Засега най-близка е перспективата на два търговски центъра в южната част на София.

Трите още по-големи
За края на 2012 г. е планирано приключването на мола Paradise Center, който ще бъде изграден на терен от 36 дка между бул. "Черни връх" и ул. "Сребърна". Търговският център се очертава като най-големия в София с отдаваема площ над 75 хил. кв. м. Също в южна посока, но поне година по-късно инвеститора "Данаос Девелопмент" ще пререже лентата на своя проект - мол с отдаваема площ 72 хил. кв. м, който ще дели терен с мебелния магазин ИКЕА. За третия проект в южна посока - "България мол", все още се водят преговори за финансиране с УниКредит Булбанк. Според източници от пазара обаче, ако те приключат с положителен резултат, молът може да бъде изграден до 2 години по-късно.

Новите стратегии
Освен с мащабите си обаче новите молове ще трябва да впечатлят потребителите и с нови стратегии. Като

конкурентно предимство на проекта на "Данаос Девелопмент" отсега се очертава близостта с ИКЕА. Интересното в този проект е и вмъкването за първи път на нашия пазар на верига от типа "направи си сам". Заради течащите преговори обаче инвеститорите засега не съобщават нейното име. Според Димитър Киферов от Forton International добра възможност за новите молове е да привлекат купувачи с отработената стратегия за вкарване на нови за нашия пазар марки. Като опции за ключови наематели в този

случай се очертават популярни вериги за облекла като H&M и C&A, които от известно време планират разрастване в посока България. Преди две години например преговорите с C&A бяха на финален етап. Марката трябваше да влезе в "Бургас плаза", "Мега мол Русе", както и в Serdika Center покрай дългогодишните си отношения с ECE Projektmanagement. Заради лоши финансови резултати на съседни пазари обаче тя отложи стъпването си у нас.

Рагостина Маркова

Алтернатива На пазар или на кино

Дискусията дали моловете да заложат на повече магазини или на развлекателна част, набира скорост сред инвеститорите в търговски центрове. Първата концепция подкрепят консултантите, които смятат, че кината и боулинг залите не генерират поток от купувачи, следователно присъствието им в моловете е излишно, обясни Димитър Киферов от Forton International. Според него обаче това схващане не е съвсем вярно, защото, макар и малък процент посетители може да съчетаят киното с пазаруване. По тази причина той е "за" наличието на развлекателни площи в моловете, което е по-честата

практика у нас.
▶ Засега образец на другата стратегия е Serdika Center - търговският център с най-много магазини в София към момента - над 210.
▶ Според управителя Димитър Кехайов концепцията на мола не изключва развлекателна част, но залага на друг тип стратегия. Маркетинговата програма на мола се планира за поне година напред, като се залага на развлекателни програми, в които посетителите пряко участват - например готварско шоу, представяне на козметични продукти, "Формула 1". Част от тези атракции са разработени у нас, но има и привнесени отвън формати. Големият плюс на тази концепция е опитът на един от собствениците на мола - Ece Projektmanagement, който управлява над 150 търговски обекта в Европа.

Serdika Center

Работи от март 2010 г.

Отдаваема площ 53 000 кв. м

Собственик Sparkassen Immobilien и ECE Projektmanagement

The Mall

Работи от април 2010 г.

Отдаваема площ 66 000 кв. м

Собственик Assos Capital

Пазар Търговски центрове в конкуренция

▶ В страната намаляването на наемите в моловете и обвързването им с оборотите на търговските обекти вече е честа практика. В София обаче то не се случва най-вече поради факта, че три от четирите действащи мола имат почти пълна заетост на площите. По информация на участници на пазара в момента наемите в столичните молове варират от 6-10 EUR/кв. м за големи обекти като хипермаркети и кина до 50-60 EUR/кв. м за малките магазини. За подоходен наем (обвързан с оборотите на търговския обект - бел. авт.) засега също не се говори.

▶ Практиката обаче може скоро да се промени по няколко причини. На първо място, през 2011 г. изтичат голяма част от договорите в т.нар. стари молове - Mall of Sofia и "Сити център София", и те трябва да помислят как да задържат наемателите си.

Според Давид Давидов, мениджър ключови клиенти в Colliers International, ако тези молове гържат да запазят приходите си, трябва да адаптират наемните си условия към новата пазарна среда. Още повече че голяма част от търговските обекти в тях са с вече остарели концепции и за да инвестират в обновяването им, наемателите ще търсят сигурност.

▶ Вторият конкурентен фактор - локацията, обаче засега работи по-скоро в полза на Mall of Sofia. Причините са централното местоположение и близостта му до офис сгради, които генерират висок трафик през делничните дни, и в същото време липсата на алтернатива за потребителите в западните квартали на София. По-неблагоприятна е средата за "Сити център София", който влиза в директна конкуренция с новите молове в източната част на града, а в перспектива - и с планирания в Лозенец мол "Парадайс център". Сред минусите на търговския център са трудният достъп заради строежа на метрото, както и, по всеобща оцен-

ка, липсата на гъвкавост при преговори с наематели от страна на собственика - американския фонд Heitman. Специалистите определят като слабо място на мола и архитектурата заради загънените коридори, които правят трудно достъпни обектите в края им.

▶ Двата нови мола - The Mall и Serdika Center, също имат своите минуси най-вече заради близостта си един до друг и известното припокриване на наемателите. Те обаче се очертават като търговски центрове с различен облик - този на Serdika Center е подчинен на силното присъствие на модни марки и по-висок клас търговци. В същото време като основен притегателен център в The Mall се очертава хипермаркетът Carrefour. Това обаче носи и минуси на магазините по горните етажи, тъй като ниските цени на френската верига привличат и не толкова платежоспособни купувачи. Това е причината някои търговци от по-горния ценови сегмент категорично да се насочват към Serdika Center.

Пари

Вестник "Пари" търси:

- Икономически редактор
- Икономически репортер

Ако проявявате интерес, моля, изпратете автобиография и кратко мотивационно писмо (не по-дълго от 1/2 страница).

За контакти job@pari.bg

Слаби ограничения вместо забрана за пушене

От началото на 2011 г. помещенията за пушачи задължително трябва да имат прегради, табели и вентилация

Правителството прие ограниченията за тютюнопушене на обществени места и те ще влязат в сила месец след обнародването им в "Държавен вестник". Проверките дали се спазват обаче ще започнат в началото на 2011 г. Промените са по-строги спрямо сега действащите, но далеч по-либерални от първоначално приетата от предишния парламент пълна забрана за пушене миналата година.

Прегради, табели, вентилация

В заведения, административни сгради и офиси помещенията за пушачи трябва да са отделени с плътни прегради и врати от останалата част. Те трябва да са с добра вентилация и да са по-малки от частите, в които не се пуши. Малките заведения под 50 кв. м имат възможност да изберат дали да са за пушачи или за непушачи. В нощните заведения и дискотеките пушенето също ще бъде разрешено, но след 22 ч. В заведенията за пушачи обаче няма да се допускат лица под 18 години, дори ако са с придружител, съответно с родителите си.

Според наредбата местата или заведенията за пушене трябва да имат на вратата следните табели:

"Помещение за пушене. Забранено за лица до 18-годишна възраст", а на вентилацията трябва да бъде поставен надпис "Вентилацията работи. При неработеща вентилация сигнализирайте управителя на обекта или дежурния здравен инспектор" с посочени телефони.

А всъщност е крачка назад

Решението за новите правила беше прието от парламента през април, когато депутатите отмениха поправката на предишния парламент, предвиждаща пълна забрана за пушене на обществени места. Но още при мнозинството на БСП, НДСВ и ДПС, което забрани пушенето навсякъде, беше ясно, че това ще се случи. Един от депутатите тогава дори обяви, че законът е приет "с намигане".

Новият парламент с мнозинство на ГЕРБ обаче реши да промени приетите поправки, защото мерките щели да съсипят бизнеса. След като гласуваха новите поправки, се стигна до абсурдната ситуация забраната за пушене да влезе в сила за няколко дни, защото новите промени още не бяха обнародвани в "Държавен вестник". Депутатите демонстративно не пушиха в парламента

► **Премишният парламент прие пълна забрана за пушене на обществени места, но следващото мнозинство на ГЕРБ, я отмени**

СНИМКИ ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

през тази седмица.

Новите "ограничения" обаче силно се доближават до сегашното положение за разделянето на заведенията,

което почти не се спазва. В същото време това се случва в момент, в който в Европейския съюз се обсъждат строги правила и

забрани за тютюнопушене. Заедно с разясненията по наредбата си пък здравното министерство разпространи проучване, според

което 60% от българите подкрепят въвеждането на пълна забрана за пушене на обществени места.

Филипа Рагионова

Стажът за военни и полицаи ще се увеличи с три години

► **Приемането на промените в КСО беше форсирано, след като на 27 октомври тристранният съвет най-накрая успя да се разбере какви да бъдат те**

Приетият от правителството в сряда проект за изменение на Кодекса за социално осигуряване влиза в парламента

От 2012 г. ще започне да расте плавно с по 4 месеца на година и стажът за пенсиониране на военните и полицаите. Това предвиждат промените в Кодекса за социално осигуряване, които бяха гласувани вчера от правителството и веднага след това бяха вкарани в Народното събрание.

В момента военни и полицаи получават право на пенсия без значение от възрастта, стига да имат 25 години общ осигурителен стаж, от които две трети действително изслужени в системата на отбраната или МВР. С промените в КСО необходимият стаж за придобиване на право на пенсия на тези служители ще стане

28 години.

Същото ще важи и за държавните служители, които работят в затворите, в пощите, охраната на съдебната власт, следователите, служителите на ДАНС и Гражданска защита.

От три години постепенно от 1 януари 2012 г. ще се увеличи и осигурителният стаж, необходим за пенсиониране на учителите. В момента той е 30 години за мъжете и 25 години за жените.

В масовия случай

Министрите гласуваха за масовата категория трудещи се - трета - осигурителният стаж да се увеличава от 1 януари 2012 г. с по 4 месеца всяка календарна година до достигане на 37 години за жените и 40 години за мъжете през 2020 г.

От 2021 г. пък започва нарастване на възрастта за пенсиониране с по 6 месеца до достигане на възраст 63 години за жените през 2026

г. и 65 години за мъжете през 2024 г. От 2021 г. постепенно с по 6 месеца годишно ще започне да се увеличава и възрастта за пенсиониране на тези, които нямат необходимите години трудов стаж. Тази възраст трябва да достигне 67 години при сегашни 65 години.

Тежките професии с пет години отсрочка

За работещите при тежки условия на труд - първа и втора категория - пенсионните промени ще започнат от 2015 г. С по 6 месеца годишно ще се увеличава възрастта за пенсиониране на тези работници, докато жените и мъжете при първа категория започнат да излизат в пенсия 8 години по-рано, а не както сега, 12 години при жените и 10 години при мъжете. За втора категория ранното пенсиониране ще се ограничи до три години вместо сегашните 7 години (за жените) и 5 години (за мъжете).

Цветан Цветанов обясни за доходите си, но не и кого е консултирал

Имотите на вътрешния министър били от наследство, той си е купил само един апартамент, обясни Цветанов

Две дебели папки с документи, половинчасови обяснения и разгорещени дебати в пленарната зала на Народното събрание. В това се превърна отчетът на вицепремиера и министър на вътрешните работи Цветан Цветанов за имотите, които притежава. Вчера той дойде в парламента, за да отговори на критиките на РЗС и на разговорите около имотното му състояние. Той обясни подробно откъде и какви доходи е получавал през последните години, но отново не отговори на основния въпрос - за кого е извършвал консултантски услуги. Изказването му безпрецедентно беше предавано по БНТ и БНР, въпреки че за далеч по-важни теми са получавали отказ за излъчване от мнозинството на ГЕРБ.

Погробиности

От отчета на Цветанов се оказва, че имотното му състояние е наследство от неговите родители и от родителите на съпругата му, а той си е купил

единствено един апартамент. „През 2008 г., когато съм на 46 години, съм си купил апартамент на стойност 130 хил. лв.“, заяви той. По ду-

мите му е нормално след 26 години трудов стаж човек да си позволи подобна покупка. Оказа се, че вътрешният министър има и апартамент, закупен с ипотека с 30-годишен период на изплащане.

Лавинообразна реакция

Въпреки че нападите за имотното състояние на Цветанов дойдоха от РЗС и от Алексей Петров, вчера той предизвика бурни реакции и от страна на депутати от други политически сили.

„Не чухме кой е бил консултиран“, заяви от парламентарната трибуна Румен Петков от БСП.

„Това трогателно, съзливо обръщение не дава отговори на основни въпроси - за това с какви средства са закупени съответните многобройни имоти в много кратко време“, коментира Сергей Станишев, лидер на БСП. В кулоарите на парламента депутатите шеговито питаха къде се продават апартаменти на толкова ниски цени, че да отидат да си купят и те.

Категоричен отказ

„Днес приключвам темата и спирам да давам каквито и да е обяснения на организираната престъпност и нейните говорители“, закани се вътрешният министър пред депутатите. По думите му октоподът много сериозно се е впил в българския парламент, но въпреки това правителството няма да се дестабилизира.

Невзето решение

Вчерашният пленарен ден

Доходи

Заплатите на Цветанов

- ▶ От Министерския съвет като вицепремиер и министър на вътрешните работи - 20 463 лв.
- ▶ Като народен представител, преди да заеме поста вицепремиер и министър на вътрешните работи - 2302 лв.
- ▶ В ПП ГЕРБ за възложени управленски функции и контрол за периода 2007-2009 г. - 32 060 лв.
- ▶ От Сдружение „Граждани за европейско развитие на България“ за периода 2006-2009 - 41 584 лв.
- ▶ От Столичната община - 50 370 лв.
- ▶ От Министерството на вътрешните работи за периода 2005 - октомври 2006 г. - 46 378 лв.

▶ Цветанов се закани, че това е последният път, в който даба обяснения за доходите и имотите си

СНИМКА БОБИ ТОШЕВ

Странично Консултантската дейност

▶ 2007 г. - 14 000 лв. за анализ на система за контрол и наблюдение на офис сграда и информация за престъпността в страната.

▶ 2008 г. - 7000 лв. за доклад за режима на пребиваване на чужденци в България и нивото на престъпността.

▶ 2009 г. - 19 000 лв. от доклад за нивото на сигурността, данни за криминалната обстановка и инвестициите.

Икономическото министерство застана срещу финансовото за туристическия данък

Според зам.-министъра Иво Маринов новият данък няма да увеличи приходите на общините

Министерството на икономиката е против идеята на финансовото министерство за въвеждане на туристически данък и настоява моделът на туристическата такса да се запази. Това заяви зам.-министърът по туризма Иво Маринов. Предложението на финансовото министерство е да се въведе данък върху всяко легло в туристическите места за настаняване. Предложението беше публикувано на страницата на Министерството на финансите заедно с предложения за въвеждане на данък лукс и увеличаване на данък сгради.

Според Маринов обаче, ако таксата се преобразува в местен данък на основата на броя легла в хотелите, събираемостта няма да се повиши. Туристическият бранш също е против идеята на финансовото министерство.

Неефективен модел

Маринов обясни, че при сегашния модел на туристическа такса събираемостта може да расте, когато расте и броят на нощувките, т. е. когато има ръст на туристите. „Ако имаме данък върху брой легла, няма да имаме нарастващи приходи, защото леглата в близките години няма да се увеличат. Така че един такъв местен данък ще носи константен приход в общинските бюджети“, каза Иво Маринов.

При този модел единственият начин приходите да растат е самият размер

на данъка да бъде увеличаван. „Ние предлагаме да бъде фиксиран минимален размер на туристическата такса, която да се заплаща на брой легла, също и на съответни категории, а при по-голяма заетост от тази, която сме заложили, хотелиерът в края на сезона и на годината да доплаща, за да изравнява това, което дължи“, обясни зам.-министърът с ресор туризъм.

По-високи санкции за нарушения

Министерството предлага и промяна в Закона за туризма, с която да се промени задължителната информация, която подават хотелиерите.

„В регистъра в момента има изискване да се регистрират пристигналите туристи, но няма графа за напускането. Това позволява злоупотреби - на-

▶ Икономическият зам.-министър Иво Маринов (вляво) излезе с алтернативни предложения за облагането на туризма

СНИМКА МАРИНА АНГЕЛОВА

пример туристът остава десет дни, но хотелиерите отчитат само два. Така че ще има графа за заминаващите туристи, а също и за

националност“, каза Иво Маринов.

Той беше категоричен, че при системни нарушения ще се стига до отнемане

на категоризацията, а също и санкции за кметовете, ако не успяват да събират предвидените суми.

Ани Когжаиванова

Железниците се забъркаха в пореден скандал

Компании за ваучери за храна обвиняват дружеството в опит за нагласяване на поръчки

БДЖ се забърка в поредния скандал. Работещите в държавната компания не са си получавали ваучерите за храна. Не това обаче е основният проблем. Основният проблем е, че има две фирми, които са спечелили обществена поръчка за целта и имат подписани четиригодишни рамкови споразумения с железниците. Те са изпълнявали договорите си вече една година, но на следващата БДЖ изненадващо решава, че няма да ги поднови. Без обяснение.

В същото време дъщерни дружества обявяват т.нар. малки поръчки за нови ваучери, с които заобикалят Закона за обществени поръчки, въпреки че вече имат отношения с фирми за целта. Двете фирми, разбира се, обжалват пред Комисията за защита на конкуренцията. А докато тече сагата, БДЖ ще плаща на работниците си „пари за храна“, понеже не получават ваучерите си. БДЖ, както може би знаете, е на минус с близо половин милион лева.

Участниците

Спечелилите поръчката през 2009 г. са „Содексо Пасс България“ ЕООД и „Чек Дежене България“ ООД. През тази година те не са доставяли ваучери, защото няма сключен договор с БДЖ ЕАД. Изненадващо за фирмите обаче през септември т.г. 3 дъщерни дружества в железниците - „БДЖ - Товарни превози“, „БДЖ - Пътнически превози“, и „БДЖ - Тягов подвижен състав (Локомотиви)“, са обявили поръчки за отпечатване и доставка на ваучери. „Содексо Пасс

България“ обжалва и условията и на трите поръчки. Последната жалба е заедно с „Чек Дежене“, „Виабел“ ЕООД, „ВМ Финанс груп“ АД и „Идънред България“ АД. С нея се оспорва поръчката за работещите в тяговия подвижен състав.

Обвинение първо

В една от жалбите на „Содексо“ пише, че и трите процедури са с еднакъв предмет със спечелената от тях през 2009 г. Според компанията раздробяването на поръчката има определена цел: „Възложителят прави опит за заобикаляне на Закона за обществените поръчки, което е нарушение“, пише „Содексо Пасс България“.

Обясненията

Вместо отговор на обвиненията възложителят „БДЖ - Товарни превози“ обяснява, че жалбата е неоснователна, защото ще попречи на дружеството да изпълни социалните си ангажименти. Според дъщерното дружество на БДЖ ЕАД забавянето на процедурата за поръчването на отпечатване и доставка на ваучери, щяло да попречи на железниците да спазват Кодекса на труда и колективния трудов договор за осигуряване на безплатна храна. Освен това щели да се увредят правата на работещите при неблагоприятни условия. За нарушенията синдикатите можело да сезират Инспекцията по труда, която да наложи имуществена санкция на „БДЖ - Товарни превози“ ЕООД.

От КЗК се позовават на негативните последици,

► Скандалът с гоставаката на ваучерите за храна е поредният, който разяжда БДЖ

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

които би имало временно спиране на поръчката за работещите и работодател, затова отказват да я спрат временно. Обаче комисията образува производство по същността на жалбата.

Обвинение второ

От „Содексо Пасс България“ оспорват пред КЗК и условията на друга обявена поръчка - за ваучери за работещите в пътническите превози. В подадената жалба до комисията пише, че възложителят иска

процентна отстъпка от номиналната стойност на ваучерите, а това било незаконно. Според специална наредба за безплатната храна ваучерите трябва да се предоставят от доставчиците на работодателите след плащане на номиналната стойност на ваучерите и на разходите за отпечатването им. Ако някой спечели поръчката, това ще е на дъмпингова цена, ще се нарушат и ЗОП, и евродирективи, пише в жалбата.

Според „Содексо Пасс

България“ в проектодоговора за поръчката има заложено още едно нарушение. А именно в срок до 30 календарни дни работодателят да връща неизползваните ваучери на изпълнителя, като той или ги замени с нови, или да му възстанови стойността им. Според позицията на „Содексо“, след като ваучерите изтекат, те вече не може да се използват.

В този случай искането на жалбоподателя за налагане на временна мярка за спиране на процеду-

рата е уважена и е образувано производство по същността.

Трето - неуспешно

КЗК отказва да се сезира единствено по общата жалба за доставката на ваучерите за работещите в дружеството „БДЖ - Тягов подвижен състав (Локомотиви)“. От БДЖ засега отказаха коментар с обяснението, че единственият човек, който може да говори по темата, е в чужбина.

Красимира Янева

Имахме срещи с БДЖ, без резултат

Имаме подписано рамково споразумение за 4 години с БДЖ ЕАД. То е от 25 септември 2009 г. След подписването на споразумението обаче нямаме стартирана процедура по преговори за цените за първата година от тези четири. Вместо това обаче има стартирани нови обществени поръчки. Не знаем защо се постъпва по този начин. Имаше две срещи между нас и БДЖ - една с изпълнителния директор на БДЖ Пенчо Попов и втора меж-

Жан Истас, управител на „Содексо Пасс България“ ЕООД

Очакваме решенията на КЗК

ду нашите юристи. Ние нямаме официално становище защо не се прилага рамковото споразумение. Сега очакваме решенията на КЗК по жалбите ни.

БДЖ смята споразуменията за нищожни, но това е работа на съда

През тази година са ни платени пари за храна само за януари. На 15 септември подписахме споразумение с ръководството на БДЖ да ни се плащат по 2.60 лв. на ден, докато приключат процедурите по възлагане и обжалване на обществените поръчки.

След облагане работещите реално ще получат по 2 лв. Не знаем защо не са подписани договори с фирмите, кои-

Петър Бунев, председател на Синдиката на железничарите към КНСБ

В БДЖ право на ваучери за храна имат около 4000 души

то през миналата година спечелиха обществената поръчка за доставката на ваучерите. Според мен техните рамкови споразумения са още в сила. Според юристите на БДЖ обаче рамковите споразумения били нищожни и неизгодни за дружеството. А според мен това се прави само от съда.

Защо обаче се плащат по 2.60 лв., а не се дават ваучери за 2 лв., при положение че дру-

жеството има големи дългове? За работодателите най-евтиният вариант е да дават ваучери за храна. Така лезят от данъци, не харчат пари за обслужване и т.н.

В БДЖ право на ваучери за храна имат около 4000 души. Месечно за ваучер на всеки един се падат по 40 лв. Очаквам проблемът с ваучерите да се реши в съда, но хората страдат.

Днес светът се събужда по-сигурен.

METLIFE И ALICO ВИ ПРИВЕТСТВАТ В СВЕТА НА ПО-НАДЕЖДНОТО ЗАСТРАХОВАНЕ.

Мет Лайф и Алико се обединяват в едно от най-големите застрахователни дружества в света. Това означава повече възможности и за вас. 90 милиона клиенти в повече от 60 страни вярват в нашата 200-годишна финансова стабилност и сигурност.

Водещите в бранша, заедно с притежателите на дългогодишен международен опит, ви предлагат нови продукти и услуги. Така застраховането става достъпно, лесно и естествено за вас. Не е ли това прекрасен старт?

MetLife^{SM}

WWW.ALICO.BG

MetLife, Inc., 200 Park Avenue, New York, NY 10166
American Life Insurance Company, One Alico Plaza, 600 King Street, Wilmington, DE 19801
© 2010 MetLife, Inc. Всички права запазени. PEANUTS © 2010 Peanuts Worldwide.

Републиканците дадоха заявка за промени след изборната победа

Американският президент Барак Обама загуби подкрепата на законодателите от Долната камара

Подобно на съпартиеца си Бил Клинтън шест години по-рано американският президент Барак Обама загуби подкрепата на законодателите след проведените междинни избори във вторник. Макар че окончателните резултати все още не са ясни, при всички положения демократите вече нямат мнозинство в Долната камара на Конгреса, а в Сената, макар че запазват предимството си, отстъпват сериозни позиции на републиканците. Новият баланс на силите може да постави под въпрос планове на Обама за промяна и да го принуди да се ограничи с по-компромисни инициативи, коментира Bloomberg.

Волята на народа

Заявка, че ще настояват за промяна в политиката, беше направена още в нощта на изборите от новото мнозинство. „Надяваме се президентът Обама вече да зачита волята на народа, да промени курса и да започне да прави промените, които хората искат“, коментира конгресменът от Републиканската партия Джон Бейнър, който се очаква да заеме поста на Нанси Пелоси като председател на Камарата на представителите. Сред

приоритетите, обявени от Бейнър, са възстановяване на фискалната дисциплина, намаляване броя на държавните служители и насърчаване на заетостта в частния сектор.

Очакван сблъсък

Основните противоречия между президента и Конгреса се очаква да бъдат в сферата на бюджета и намаляването на дефицита. От една страна, демократите не са склонни да свият финансирането на програми като „Медикеър“ например, а от друга, досегашната опозиция категорично отхвърля възможността за увеличаване на данъците.

Друг сблъсък се очертава по отношение на енергийната стратегия и желанието на Обама да прокара закони за ограничаване на климатичните промени. Според републиканците, а и според някои демократи моментът не е подходящ заради свитата икономика и очаквания ефект от подобни мерки върху бизнеса.

Прехвърляне на отговорността

Заради различията между двете партии изборните резултати може да доведат до прехвърляне на отговорността за икономическата политика и насърчаването на растежа върху Федералния резерв. Вчера следобед щатско време централната банка трябваше да обяви поредната си порция мерки в тази посока. Очакванията

► Бъдещият председател на Долната камара на Конгреса Джон Бейнър очаква президентът да промени курса

СИМКИ REUTERS

бяха Фед да съобщи, че ще налее около 500 млрд. USD в икономиката, като напечатата пари и ги инвестира в държавни (и евентуално корпоративни) облигации - механизъм, известен като QE2. При първата такава операция централната бан-

ка инжектира общо 1.75 трлн. USD в икономиката.

Плюсове и минуси

Въпреки че рецесията в САЩ официално приключи през юни миналата година и всяко тримесечие оттогава насам икономи-

ката на страната отбелязва ръст, безработицата остава малко под 10%, а имотният пазар е в стагнация. В същото време обаче значително увеличение се отчита при печалбите на компаниите, които вече почти достигат предкризисните

нива. Индексът S&P 500 се е увеличил с 48% от встъпването на Обама в длъжност. Целта на новото мнозинство обаче е да не допусне втори мандат за президента, който ще бъде подложен на вота на избирателите през 2012 г. □

Гърция временно спря пратките за чужбина

Общо 14 пакета бомби бяха засечени през първите два дни от седмицата

Властите в Гърция временно забраниха пратките за чужбина, за да предотвратят случаи на нови бомбени заплахи, след като общо 14 такива колета бяха изпратени до посолства и чуждестранни лидери в понеделник и вторник. В продължение на 48 часа - от вчера до края на деня днес, от страната няма да потеглят въздушни товари.

Цели

Малки бомби избухнаха в швейцарското и руското посолство в Атина във вторник, а до редица други мисии, включително и българската, бяха изпратени съмнителни пакети, които бяха подложени на контролирано взривяване. Подобни колетки бяха заловени и на път към германския канцлер Ангела Меркел и италианския министър-председател Силвио

► Министър-председателят Георгиос Папандреу се зарече, че властите ще бъдат безмилостни с извършителите

Берлускони. Два пакета, адресирани до Европол и Европейския съд, бяха унищожени на летището в Атина.

Отговор

Анализатори свързват атаките с предстоящите местни избори в Гърция в края на

седмицата и ги тълкуват като протест срещу мерките на правителството за балансиране на бюджета. Според министър-председателя Георгиос Папандреу тези „безумни и безотговорни действия“ целят да провалят усилията за стабилизиране на икономиката. Той обаче

се зарече, че властите ще бъдат безмилостни с извършителите.

Общо двама души бяха арестувани в понеделник, след като у тях бяха открити бомби, едната от които адресирана до Никола Саркози. Името на единия от заловените се свързва с

Синхрон Берлин иска общи мерки за сигурност в ЕС

► Германия настоява за въвеждането на общи мерки за сигурност в Европейския съюз, за да се предотвратят терористичните заплахи чрез въздушни пратки.
► Идеята идва след случаите в Гърция и откритите експлозиви в самолети от Йемен в края на миналата седмица.
► Според източници от германското правителство

вътрешните министри на ЕС ще обсъждат въпроса другата седмица.
► В интервю за баварски вестник канцлерът Ангела Меркел, която също беше сред получателите на бомбена пратка от Гърция, настоя за по-добра международна координация при мерките за сигурност на въздушните пратки.
► По думите ѝ в момента всяка страна прилага различни правила, докато мерките трябва да бъдат синхронизирани.

крайно лявата организация „Конспирация на огнените клетки“. Още петима души, за които се смята, че са членове на екстремистката групировка, се издирват.

Италианска връзка

Засилени мерки за сигурност бяха предприети и

от италианската полиция на основните летища в Рим. По данни на тайните служби има данни за връзка между гръцките екстремисти и италиански групировки. Според тях е възможно италианци да са били замесени в атаките в Атина. □

Развитие ПИБ си купи здравен фонд

Първа инвестиционна банка увеличи акционерното си участие в „Здравноосигурителна каса Фи Хелт“ АД (бивше наименование „Здравноосигурителна каса Прайм Хелт“), става ясно от съобщение на финансовата институ-

ция, публикувано на Българската фондова борса. В Търговския регистър на Агенцията по вписванията ПИБ е записала 2.755 млн. броя обикновени поименни акции с номинал 1 лв. Така трезорът вече е собственик на 2.855 млн. книжа на здравноосигурителното дружество, което е 57.1% от капитала. ПИБ съобщи, че ще вземе

участие в здравноосигурителния бизнес още през август. Тогава стана ясно, че банката е придобила миноритарен пакет акции от капитала за „Здравноосигурителна каса Прайм Хелт“. Вчера книгата на ПИБ поевтиняха с 3.24% до 1.703 лв. за акция. По позицията на синия чип бяха сключени 7 сделки за 2443 лота.

КОМПАНИИ И ПАЗАРИ

Без таван на разходите по „Гражданска отговорност“

Комисията за финансов надзор забранява да се предлагат отстъпки и бонуси по задължителната застраховка

Комисията за финансов надзор (КФН) прие промени в Наредба № 27, с които се въвежда изискване към планирането на административните разходи на застрахователите по задължителната „Гражданска отговорност“. По този начин КФН не изпълни първоначалното си намерение да въведе таван за тези разходи на компаниите, които да не са високи от 20% от цената на полицата. Първоначалното предложение беше обявено от зам.-председателя на КФН Борислав Богоев по време на среща с представители на Асоциацията на българските застрахователи (АБЗ). В окончателно приетите промени в нормативната уредба обаче няма изискване за таван на разходите, а само изискване за планирането им.

От КФН обясниха, че компаниите са се противопоставили на предложението за максимални разходи и затова то е отпаднало. „Таванът трудно може да се регламентира по административен начин“, коментира Орлин Пенев, председател на управителния съвет на АБЗ.

Решено

Окончателно беше прието и да се въведе нов, допълнителен резерв по застраховка „Гражданска отговорност“

на автомобилите. Размерът ще е обвързан с минимално необходима сума за покритие на риска, свързан с използването на едно МПС и с очаквания размер на разходите по застраховката, се казва в съобщението на КФН. Мотивите на надзора са, че образуването на този резерв се налага заради завишения риск по полицата, който се дължи на значителното нарастване на плащанията, особено за неимуществени вреди. „Щом мерките са за заздравяването на пазара, трябва да се приемат и компаниите се обединиха около тази теза, въпреки че в началото имаше и различни мнения“, добави Орлин Пенев. Мениджъри в застраховането не са единодушни в подкрепата си за допълнителния резерв, като аргументът е, че ако цената е правилно изчислена, няма нужда от допълнително заделяне на средства.

Окончателно беше приета и наредбата за изграждането и поддържането на информационна система за оценка, управление и контрол на риска за издаване на полици по задължителните застраховки. Новата информационна система трябва да гарантира коректно и точно въвеждане на данните по „Гражданска отговорност“. Предвижда се договори да се отчитат до 24 часа от тях-

► Заместник-председателят на КФН Борислав Богоев се е отказал от първоначалната идея разходите по „Гражданска отговорност“ да са максимум 20% от цената, тъй като компаниите са се противопоставили на подобна мярка

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

ното сключване, а корекциите на допуснатите грешки да се правят не по-късно от 48 часа след сключването на полицата. Прогнозата на Орлин Пенев е, че тази система ще заработи в края на март 2011 г.

Комисиона

Нови предложения на надзора предвиждат в полиците по „Гражданска отговорност“ да се предоставя и информация за комисионите на застрахователните посредници, като

се посочва колко от плащаната цена остава за брокера. Целта е постигане на по-високи нива на прозрачност и е в полза на потребителите на застрахователни услуги, мотивира решението си КФН. Освен това в приетия Наредба № 24 изрично се забранява на застрахователите и на застрахователните посредници да предоставят бонуси и отстъпки по „Гражданска отговорност“. Целта е да се спрат порочни

практики на намаляване на премията до неблагоприятни равнища, което застрашава финансовата стабилност на пазара.

Всички тези промени са резултат от срещите между бранша и новото ръководство на КФН, които започнаха през септември. Основната цел е да се решат проблемите на пазара на автомобилната „Гражданска отговорност“. Освен допълнителните резерви ще се работи и по създаването

на единна информационна система за бързо отчитане на полиците, както и създаване на методика за по-лесното уреждане на неимуществени вреди. Целите, които си поставят надзор и застрахователи, са да се реши проблемът с ниския обхват и да се направи възможното задължителната автомобилна застраховка да не бъде вече губещ продукт, тъй като тя има и социален ефект.

Атанас Христов

Equest намери купувачи за още две бивши кина

Фондът продължава стратегията си за продажба на имотните си активи у нас

Инвестиционният фонд Equest, който преди години купи четири столични кина, е на път да продаде последните две от тях. Дружеството Trans Balkan Investments Limited, както е новото име на Equest Investments Balkans Limited, е сключило предварително

споразумение за продажбата на сградата на бившето кино „Урвич“, се посочва в съобщение до Лондонската фондова борса. Купувач е неназована българска компания за имоти. Сделката е сключена през октомври, но финансови параметри не са уточнени.

И още една продажба

От инвестиционния фонд допълниха, че през следващите дни се очаква да бъде

финализирана и сделката за последното бивше кино, негово собствено - „Европа Палас“. Очаква се брунтните приходи от продажбата да възлязат на 1.5 млн. EUR. Плановите на инвестиционния фонд още преди години бяха купените от него кина да бъдат превърнати в търговски центрове и офис сгради. В началото на август беше обявена и продажбата на кино „Изток“ на „Била недвижиминости“ за 1.43 млн. EUR. Постигнатата цена

беше близка до оценката на консултантската компания CB Richard Ellis, която месеци по-рано определи стойността на сградата на 1.4 млн. EUR. В момента тече преустройство и на мястото на киносалона ще бъде открит обект на търговската верига.

В края на 2009 година Trans Balkan Investments Limited се раздели и с кино „Сердика“. Купувач за 9 млн. EUR стана „Тера Тур Сервиз“.

Разпродажбата продължава

Продажбата на кината е част от стратегията на листвания в Лондон фонд да се раздели с по-голямата част от имотните си активи в България. Първоначално те бяха собственост на дъщерната на фонда компания „Пеликан ритейл“. Собственост на дружеството беше и бившият автомобилен завод „Родакар“ във Варна, на чието място трябваше да се издигне многофункционален цен-

тър с офисни, жилищни и търговски площи. Миналата година инвестиционният фонд се раздели и с този актив за 9.9 млн. EUR.

Също миналата година Equest продаде и автомобилната си компания „Авто юнион холдинг“ на „Еврохолд Аутомотив груп“. Дружеството е част от холдинга „Еврохолд България“. Обявената стойност на сделката беше 8 млн. EUR.

Рагостина Маркова

Фирмите от фармацевцията и постигнаха най-високи при

Износителите се справиха най-добре, а компаниите, които работят за вътрешния пазар, постигнаха противоречиви резултати

Фармацевтични и химически дружества, агрокомпани и производители на акумулатори имат най-висок ръст на приходите за деветмесечието. Това показват отчетите на компаниите, включени в широкия индекс BG40, за периода януари - септември 2010 г. Така предварителните очаквания на професионалните инвеститори бяха оправдани от публикуваните резултати на дружествата.

Оправданата прогноза

Малко преди официалните резултати да бъдат представени пред инвестиционната общност, в „Пари“ потърси за прогноза за отчетите анализатори и портфолио мениджъри. Обобщените данни от анкетата показаха, че експортно ориентирани компани на капиталовия пазар ще са основният двигател на растежа.

Изследване на отчетите на дружествата от широкия индекс показва, че компаниите, които реализират основна част от продукцията си на външни пазари, най-вече в Европейския съюз, отчетат почти трицифрени в процентно изражение повишения на приходите си. Тези дружества подобряват значително и крайния си финансов резултат, като или повишават значително печалбата си, или силно намаляват загубата. Основният фактор, изтъкнат от анализаторите, е стабилизирането на развитите икономики в Западна Европа, където са основните пазари на износителите на БФБ. Едни от най-впечатляващите резултати откъм ръст на приходите личат в отчетите на „Емка“ АД, „Монбат“ АД, „Елхим Искра“ АД и „Неохим“ АД, които бяха и сред най-силно пострадалите публични компании в разгара на финансовата и икономическа криза в страните с развита икономика.

Силно деветмесечие са имали и представителите на фармацевтичната индустрия. Впечатления правят резултатите на „Софарма“ АД и „Биовет“ АД, които също може да се класифицират и към износителите, тъй като продажбите им на външни пазари са с основна тежест за добрите резултати.

„Зърнени храни България“ АД, което е представител на агросектора в широкия индекс, също оправдава позитивните нагласи към отчета.

И добре, и зле

Компаниите, които разчитат основно на продажби на вътрешния пазар, се очакваше да продължат да буксуват. Резултатите, които изнесоха обаче, се оказаха в двете крайности и така част от тези дружества се представиха по-добре, отколкото очакваха анализаторите. Със спад на оборота приключи третото тримесечие за „Енемона“ АД, „КРЗ Одесос“ АД, „Билборд“ АД. На нивата около миналогодишните се запазват приходите на „Фонд за недвижими имоти България“ АДСИЦ, а заради по-силния летен сезон дистрибуторът на горива „Петрол“ АД отчита 6% по-високи приходи. „Юрий Гагарин“ АД, което продава кутиите за цигарите на компаниите в портфейла на

„Булгартабак“, е сред приятните изненади, тъй като дружеството е повишило оборота си с 14%. Обяснение за ръста може да се търси основно в големия износ на продукция на цигарените фабрики, които явно са направили далеч повече поръчки към „Юрий Гагарин“. „Аванс Терафонд“ АДСИЦ и „Еларг фонд за земеделска земя“ АДСИЦ също отчетат по-високи приходи заради специфичната си дейност. Дружествата разчитат основно на приходи от аренда на имотите, които отдават под наем на земеделски производители. Заради многото спечелени поръчки през последните две години силен ръст на приходите отчита и „Трейс Груп Холд“ АД.

Намуск

Още преди да излязат отчетите на банките в BG40, голяма част от професионалните инвеститори предполагаха, че банките ще продължат да бъдат под натиск заради растящия процент лоши кредити в портфейлите им. Резултатите на трезорите също са противоречиви, като най-силно впечатление прави отчетът на Българо-американска кредитна банка АД. В края на септември 2010 г. финансовата институция излиза на загуба от над 9 млн. лв. спрямо над 23 млн. лв. печалба за съпоставимия период на миналата година. Понижават се и приходите на БАКБ. Спад на приходите, но ръст на печалбата отчита Централна кооперативна банка АД, а ситуацията при Първа инвестиционна банка АД е точно обратната - по-ниска печалба и повече приходи. Корпоративна търговска банка АД увеличава и оборота, и положителния резултат.

Тъй като на капиталовите пазари се търгуват бъдещи очаквания за развитието на бизнеса на различните компании, съвсем резонно е професионалните инвеститори, които имат ежеминутен поглед върху публичните компании, да успяват в голяма степен да познаят и най-добре представящите се сектори. Износителите подобряват резултатите си, защото се повишава потреблението в развитите икономики, докато липсата на кредитиране и ниската покупателна способност на българските потребители продължават да оказват натиск върху резултатите на публичните компании, които разчитат на вътрешния пазар.

Атанас Христов

Написаното не е препоръка за сделки с ценни книжа.

Обрат

9

► млн. лв. е загубата на Българо-американска кредитна банка АД в края на септември 2010 г. спрямо печалба от 23 млн. лв. за същия период на миналата година

Приходи на компаниите в BG40 за януари-септември 2010 г. и промяна на годишна база

Дружества, продаващи голяма част от продукцията на външни пазари

Приходи в млн. лв.	Промяна
„Емка“ АД 77	89%
„Монбат“ АД 145	77%
„Неохим“ АД 101	66%
„Елхим Искра“ АД 24	65%
„М+С Хидравлик“ АД 46	58%
„Алкомет“ АД 167	36%
„Каолин“ АД 98	24%
„Оловно-цинков комплекс“ АД 107	20%
„Софарма“ АД 177	17%
„Българска роза-Севтополис“ АД 11	12%

Дружества, работещи основно на вътрешния пазар

Приходи в млн. лв.	Промяна
„Албена“ АД 74	-23%
„Енемона“ АД 60	-16.18%
„Кораборемонтен завод Одесос“ АД 20	-12.27%
„Билборд“ АД 9	-11.11%
„Фонд за недвижими имоти България“ АДСИЦ 7	0.12%
„Петрол“ АД 415	5.77%
„Юрий Гагарин“ АД 38	13.71%
„Аванс Терафонд“ АДСИЦ 7	17.19%
„Еларг фонд за земеделска земя“ АДСИЦ 4	41.87%
„Трейс Груп Холд“ АД 83	74.75%

ХИМИЯТА ХОДИ

Компаниите в САЩ надскочиха инвеститорските очаквания

Най-големите компании в широкия индекс S&P 500 отчитат рязък скок на финансовите си резултати за тримесечието

Финансовите отчети на големите европейски и американски компании не спират да изненадват анализаторите с постигнатите резултати. Те са и основният фактор, който движи акциите им през последния месец. Пред силата на добрите отчети дори междинните избори в САЩ, спечелени от републиканците, и „количествените улеснения“, които Фед ще въведе, останаха на заден план.

В този момент най-важното за инвеститорите е как се представят компаниите, в които те притежават дял. По данни на агенция Bloomberg през октомври, когато бяха изнесени повечето отчети, големите щатски индекси са регистрирали най-големия си месечен ръст за последните 7 години. От началото на октомври до края на същия месец широкият индекс S&P 500, в който се намират петстотинте компании с най-голяма пазарна капитализация, се е повишил с 3.4% до 1184.38 пункта при затварянето на сесията във вторник.

Надхвърлени очаквания

През последното тримесечие акциите на компаниите в големите американски индекси са били в съотношение 5:1. Това означава, че при 5 печеливши акции е имало една губеща. Това съвпада и с отчетите на компаниите, които са изнесени до този момент. От всички компании в широкия европейски индекс Stoxx Europe 600 до този момент над 150 са предали своите тримесечни отчети. По данни на Bloomberg 75% от тях са надхвърлили предварителните прогнози на анализаторите. Още по-обнадеждаваща е статистиката при американския S&P 500, където близо 85% от оповестените финансови резултати са по-добри от очакваното. Печеливши са не само енергийните и технологичните компании, но и тези в сферата на услугите, продажбите на дребно и финансовите институции.

Резултати

От двадесетте най-големи компании в измерителя S&P 500, които вече са публикували своите отчети, 100% са надхвърлили предварителните прогнози на анализатори и икономисти. Най-голямата публично търгувана петролна компания Exxon Mobil, чиято пазарна капитализация достига 317.2 млрд. USD, е увеличила печалбата си с 55%. По този начин в

► През последното тримесечие на всеки пет печеливши акции в САЩ е имало една губеща

СНИМКА REUTERS

рамките на три месеца този показател е стигнал 7.35 млрд. USD. От допълнителния доклад към отчетата става ясно, че това е станало възможно заради ръста при цената на петрола с 13%, както и на природния газ с 23%. Дейността на компанията, свързана с проучването и добива на нефт и газ, е донесла печалба от 5.47 млрд. USD, или ръст от 36%. В същото време рафинирането на нефт е донесло печалба от 1.16 млрд. USD, което е увеличение от 260% спрямо отчетените 325 млн. USD година по-рано.

Технологичният гигант Microsoft, заемащ второ

място по капитализация с 254 млрд. USD, също обяви впечатляващи финансови резултати. Печалбата на компанията за последните три месеца е скочила с 51% до 5.4 млрд. USD, докато анализаторите предвиждаха не повече от 4.8 млрд. USD.

Сред най-добре продаваните продукти на компанията са последната версия Windows 7, от която са закупени рекордните 240 млн. копия. Другите продукти, донесли най-много приходи, са офис пакетът Microsoft Office 2010 и видеоиграта Halo.

В първата петница влиза и другият технологичен ги-

гант Apple и най-голямата верига за продажби Walmart, чийто отчет все още не е публикуван. От оповестените данни на Apple Inc. става ясно, че печалбата на компанията е достигнала 4.31 млрд. USD в рамките на три месеца. За сравнение година по-рано тя е била 2.53 млрд. USD. Ръстът при приходите е още по-изразителен - 67% до 20.34 млрд. USD. В най-голяма степен добрите показатели са станали възможни заради големите продажби на таблетите iPad. При този сегмент американската компания държи пазарен дял от 95%.

Георги Георгиев

Наказания в Търговския регистър заради „Петрол“

Вместо натиск проверката на правосъдното министерство откри системно несправяне със задълженията

Служители на Агенцията по вписванията, работили по регистрацията на документи от партията на „Петрол холдинг“ АД, ще бъдат дисциплинарно наказани за неизпълнение на задълженията си. Това в крайна сметка е резултатът от приключилата проверка на инспектората към Министерството на правосъдието в Агенцията по вписванията.

Тя бе назначена от правосъдния зам.-министър Жанета Петрова, след като един от съсобствениците на „Петрол холдинг“ АД - Митко Събев, публично заяви, че на служители от Търговския регистър е оказван натиск да работят извънредно по документи на дружеството, които биха удостоверили отстраняването му от борда на директорите. Отделно неофициално се появи информация, че част от служителите на агенцията са се оплакали в писмо до премиера Бойко Борисов, че изпълнителният директор на агенцията Виолета Николова им оказва натиск.

Откъде тръгна скандалът

Скандалът в „Петрол холдинг“ гръмна, след като другият съсобственик - Денис Ершов, обяви, че на общо събрание, проведено на 28 юни т. г., е сменен съставът на директорите, като са извадени Митко Събев, изпълнителният директор Орлин Тодоров и Стоян Кръстев. На тяхно място са избрани Иван Шестак, Йосиф Арутюнян и Иван Кутевски. Събев твърди, че подобно събра-

ние не се е провеждало и документите за него са фалшиви. През юли той подава жалба във Варненския окръжен съд, който разпорежда Агенцията по вписванията да не отразява никакви обстоятелства, докато не приключи делото за законността на решенията на общото събрание. Ершов пък е атакувал с жалба Софийския апелативен съд през октомври и той излиза с решение Агенцията по вписванията да се произнесе по неговите искания и да впише новия директорски борд. Веднага следва втора забрана на Варненския съд обстоятелствата от спорното общо събрание да бъдат вписани в Търговския регистър.

Служителите от регистъра излязоха виновни

От „престрелката“ между двамата съдружници и разнопосочните разпоредения на двете съдилища сега виновни излизат служителите на Агенцията по вписванията. Правосъдното министерство излиза, че застава на страната на Софийския апелативен съд, след като в официалното съобщение за проверката казва, че длъжностни лица по регистрацията в Агенцията по вписванията необосновано са забавяли вписвания на съдебни актове и заявления, свързани с „Петрол холдинг“, което е нарушение на Закона за Търговския регистър. Само от 1 до 26 октомври 2010 г. по партията на

търговското дружество са постъпили 5 съдебни акта и 11 заявления. Актове на съда трябва да се впишат незабавно в регистъра според Закона за Търговския регистър, а за заявленията срокът е 14-дневен след постъпването им в агенцията.

Според проверката на инспектората и по петте съдебни акта има забавяния между 6 и 13 дни. Забавянето се дължи на неефективна работа на длъжностните лица по регистрацията и на липсата на добра организация и ефективен контрол от страна на директора на дирекция „Длъжностни лица по регистрацията“, посочват проверяващите.

Така се потвърждавали резултатите от предишна проверка от 21 октомври т. г., назначена заради сигнали за системни забавяния на вписвания. Резултатите от двете проверки показвали „системност в неизпълнението на служебните задължения от длъжностните лица по регистрацията и липсата на адекватен контрол от страна на директора на дирекция „Длъжностни лица по регистрацията“. „Твърденията на анонимни служители за оказван натиск от страна на изпълнителния директор Виолета Николова ръководството на Агенцията по вписванията счита за опит от страна на недобросъвестни служители да прикрият системно несправяне със служебните си задължения“, се казва още в съобщението.

Мила Кисьова

► От „престрелката“ между двамата съдружници и разнопосочните разпоредения на двете съдилища сега виновни излизат служителите на Агенцията по вписванията, които са заплашени от дисциплинарни наказания

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

Британска компания ще предлага е-фактуриране и в България

► Все още сравнително малко компании в България използват електронни фактури

Електронните фактури съкращават разходите на фирмите наполовина, твърдят експертите

Британската компания OV10, която е един от лидерите в предоставянето на услуги, свързани с електронно фактуриране, навлиза и на българския пазар. Представител на фирмата в България ще е дружеството Paperless. „Вече водим активни преговори с няколко вериги магазини, както и с Националната агенция за приходите. Надяваме се, че още до края на годината ще имаме и подписан договор“, коментира Мария Кьосева, управител на Paperless.

Погхог

Британската компания OV10

се фокусира върху фирмите, които получават, а не толкова върху тези, които издават фактури. Впоследствие тя се свързва и с издателите на фактури, от които получава данните на хартиен носител или в електронен формат и впоследствие изпраща унифициран вариант на фактурата до фирмата получател. Всъщност и двете страни плащат такса за електронното фактуриране, като тя зависи от документооборота.

Към момента подобен вид електронно фактуриране на принципа от бизнес към бизнес (B2B) се предлага и от компанията „Борика Банксервиз“ чрез системата eFaktura.bg. Тя е създадена през 2007 г., като към момента се ползва от около 130 фирми. Всеки месец през нея минават около 78 хил. фактури. При нея обаче принципът

е обратен - компанията се фокусира върху издателя на фактурата и само той плаща такса. Отделно някои от компаниите вече са си разработили и вътрешни системи за обмен на електронни фактури с доставчиците си, като „Пикадили“ например.

Е-фактури на принципа от бизнеса към крайния клиент (B2C) вече изпращат мобилните оператори, някои от фирмите в ютилити сектора и др.

Ползи

„Към момента сравнително малко компании осъзнават ползите от електронното фактуриране“, обяснява Кьосева. Разходите за издаване на фактура по „стандартния“ начин са между 8 и 10 лв., като тук се включват наемането на куриер, телефонни обаждания, заплатата на фактуриста и т. н.

Получаването на фактура пък струва на една компания между 3 и 5 лв., с които се покриват разходи за обработка, архивиране и т. н. „Ако се премине към използването на е-фактури, компаниите, които ги издават, ще намалят разходите си с около 60%, а получателите - с около 50%“, изчислява Кьосева.

Сред предимствата на електронните фактури са, че се намаляват грешките от ръчна обработка на документи, свива се междуфирмената задлъжнялост, правят се икономии на труд, време, офис консумативи, архивиране и разходи по кореспонденцията. От друга страна обаче, основният недостатък е, че всеки технически проблем в системата може да доведе до хаос в документооборота.

Дарина Черкезова

News Corp поиска одобрение от Брюксел да купи британската BSkyB

Правителството в Лондон трябва да реши дали да поиска оценка на сделката от местните регулатори

Американският медиен гигант News Corp на Рупърт Мърдок официално поиска от Европейския съюз да одобри офертата му за придобиване на британския платен телевизионен оператор British Sky Broadcasting (BSkyB). Компанията подаде документи до антитръстовия регулатор в Брюксел вчера. До 8 декември властите трябва да решат как ще се отрази сделката на медийния пазар в ЕС. Сега, когато документите са подадени официално, британското правителство може да отправи питане до националните регулатори дали сделката няма да ограничи конкуренцията в медиите.

Взаимни атаки

През юни BSkyB отхвърли офертата на компанията News Corp да закупи останалите 61% от телевизията, които все още не са нейна собственост, за сумата от 7.8 млрд. GBP. Предложената сделка предизвика вълна от недоволство във Великобритания. Редица уважавани вестници, BBC, Channel 4 и BT подписаха писмо до министъра на икономиката Винс Кейбъл с настояване да започне регулаторна процедура. От News Corp пък коментираха писмото като мотивираха от бизнес интереси.

Според противниците на сделката придобиването на BSkyB ще даде на News Corp безпрецедентно го-

ляма власт в британските медии, тъй като ще обедини 10-те млн. абонати на BSkyB с най-голямата вестникарска група в страната, която е собственик на The Sun, Times и Sunday Times. От компанията на Рупърт Мърдок обаче отхвърлиха тези твърдения като неоснователни. По думите им предишни проверки вече са установили, че делът от 39%, който News Corp притежава в платената телевизия, вече ѝ дава контрол над компанията.

Процедура

Регулаторите в Брюксел ще трябва да преценят дали сделката няма да засегне конкуренцията на пазара. Според юристи, цитирани от Financial Times, е много вероятно да се стигне до такова решение, тъй като това е една от най-големите оферти в Европа от кризата насам. Това може да означава, че властите ще предприемат задълбочено проучване, което ще отнеме около шест месеца. Малко вероятно е обаче европейските регулатори да блокират сделката.

Успоредно с това до две седмици Винс Кейбъл трябва да реши дали да поиска оценка от британския телевизионен и радиорегулатор за това дали сделката ще се отрази на плурализма в медиите. Самата оценка пък отнема около два месеца. В ръцете на министъра след това е да прецени дали да се съобрази с оценката и евентуално да поиска пълно проучване от комисията за защита на конкуренцията. Ако Винс реши да стартира процеса, за всички процедури ще е нужна около година. □

7.8

▶ млрд. GBP предложи американската медийна група News Corp за 61% от телевизията British Sky Broadcasting

39

▶ процента притежава в момента News Corp в британската телевизия, което се смята, че ѝ дава контрол над медията

▶ Рупърт Мърдок притежава най-голямата вестникарска група във Великобритания, но сега се цели и в 10-те милиона абонати на платената телевизия

СНИМКА BLOOMBERG

Societe Generale отчете над два пъти по-висока печалба

Френският трезор ще изпълни по-високите изисквания, без да увеличава капитала си

Втората по големина банка във Франция Societe Generale отчете над два пъти увеличение на печалбата за третото тримесечие на годината. Силното представяне се дължи на добрите резултати при банкирането на дребно, както и на намалените провизии за лоши кредити. Това показва отчетът на банката, която е собственик на Societe Generale Експресбанк в България.

Резултати

Чистата печалба на трезора достигна 896 млн. EUR към края на септември в сравнение с 426 млн. EUR година по-рано. Приходите са в размер на 6.3 млрд.

EUR. Печалбата от банкиране на дребно скочи с 15% и достигна 340 млн. EUR. Спад от 9.7% до 468 млн. EUR се отчита при корпоративното и инвестиционното банкиране, което обаче е над очакванията. В същото време провизиите за необслужвани кредити са спаднали с 39% на годишна база до 918 млн. EUR. Според главния изпълнителен директор Фредерик Удеа банката ще постигне целта си за печалба от около 6 млрд. EUR за 2012 г.

Базел III

От банката съобщиха, че няма да имат нужда от увеличение на капитала, за да изпълнят новите по-високи изисквания по Базел III. Societe Generale ще постигне адекватност на първичния капитал от около 7.8% до началото на 2013 г. и 8.5% към края на същата година. □

Пари

В ТЪРСЕНЕ НА ЕНЕРГИЯ КАКВО СПИРА ВЕИ ПРОЕКТИТЕ В БЪЛГАРИЯ

18.11. ГРАНД ХОТЕЛ СОФИЯ

- Актуални промени в законовата рамка на ВЕИ
- Управление на проекти и предизвикателства
- Асоцииране и балансиране на интересите на бизнеса - дискусия

Спонсори:

Адвокати & данъчни съветници
Lawyers & tax advisors

Инженеринг и проектиране
engineering & design

Информация за събитието и програмата: 02/ 4395 855 www.pari.bg events@pari.bg

16 ПАЗАРИ

Цени на петрол и петролни продукти

Вид	Борса	Единица	Октомври	Ноември
Суров петрол	NYMEX	USD/б	83,42	83,42
Брент	ICE	USD/б	84,97	84,97
Газов	ICE	USD/т	716,25	716,25
Природен газ	NYMEX	USD/MMBtu	3,96	3,96
Бензин 95	NYMEX	USD/т	750	-
Нафта	NYMEX	USD/т	750	-

Фючърси на агрокултури

Вид	Разновидност	Борса	Единица	Октомври
Пшеница	Soft Red	CBT	USD/m	265,47
Царевица	Yellow	CBT	USD/m	230,96
Ечемик	Feed	ASX	USD/m	232,76
Памук	No.2	NYBOT	USD/m	2849,65
Kaiko		NYBOT	USD/m	2785,00
Kafo	Arabica	NYBOT	USD/m	4398,15
Соя	No.2	ICE	USD/m	455,06
Захар	White	NYSE LIFFE	USD/m	726,00

Борси: CBOT - Чикагска стокова борса; CME - Чикагска търговска борса; NYBOT - Нюйоркска стокова борса; ASE - Австралийска стокова борса

Спот цени на цветни метали

Вид	Борса	Единица	Цена	Зм.
Мед	LME	USD/т	8339	8360
Калай	LME	USD/т	25920	25950
Олово	LME	USD/т	2472,5	2490
Цинк	LME	USD/т	2446	2462
Алуминий	LME	USD/т	2369	2392
Никел	LME	USD/т	23260	23300
Алуминиева сплав	LME	USD/т	2230	2190

Цени на благородни метали

Вид	Борса	Единица	Купува	Продава
Злато	LME	USD/т.р.	1353,2	1353,7
Сребро	LME	USD/т.р.	24,71	24,75
Платина	LME	USD/т.р.	1711	1715
Паладий	LME	USD/т.р.	646,5	648
Родий	LME	USD/т.р.	2270	2270

Източник: Bloomberg

Мерни единици: 1 бу. соя = 27.216 кг ; 1 бу. царевица = 25.4016 кг ; 1USD = 1 U.S. cent
1бу. овес = 15.4224 кг ; 1 бу. = 0.4536 кг ; 1 owt = 50 кг.; 1 gal. = 3.785 л.; 1MT = 1000 kg

Курсове за митнически оценки

Валута	Код	За	Стойност
Австралийски долар	AUD	1	1,38211
Бразилски реал	BRL	10	8,43030
Канадски долар	CAD	1	1,37185
Швейцарски франк	CHF	1	1,46449
Китайски ренминби юан	CNY	10	2,12124
Чешка корона	CZK	100	7,98200
Датска корона	DKK	10	2,62242
Естонска корона	EEK	10	1,25000
Британска лира	GBP	1	2,21749
Хонконгски долар	HKD	10	1,81762
Хърватска куна	HRK	10	2,66753
Унгарски forint	HUF	1000	7,09714
Индонезийска рупия	IDR	10000	1,57856
Исландска корона	ISK	100	3,8016
Японска йена	JPY	1000	7,37713
Южнокорейски won	KRW	100	1,24892
Литовски литас	LTL	1000	5,66448
Латвийски лат	LVL	10	2,75663
Мексиканско песо	MXN	1	1,32123
Малайзийски рингит	MYR	10	4,52037
Норвежка корона	NOK	10	2,39729
Новозеландски долар	NZD	10	1,05783
Филипинско песо	PHP	100	3,25164
Полска злота	PLN	100	4,83984
Нова румънска лея	RON	10	4,54126
Руска рубла	RUB	100	4,58093
Шведска корона	SEK	100	2,10045
Сингапурски долар	SGD	10	1,07961
Словашка корона	SKK	100	4,71485
Тайландски бат	THB	100	9,27244
Нова турска лира	TRY	1	1,41103
Щатски долар	USD	1	2,03140
Южноафрикански ранд	ZAR	10	1,70238

Валутният курс за митнически цели е курсът на БНБ определен в предпоследната сряда от месеца и публикуван този или на следващия ден, който се използва през следващия календарен месец, освен ако не бъде заменен от курса определен по чл. 91 от ППЗМ. Курсовете са валидни до 24.00 часа на 30.11.2010.

Тип	Валута	Емисионна стойност за поръчки подадени до 15.00 ч. на 28.10.2010 г.					Цена при обратно изкупуване
		До 5 000 евро	От 5 001 до 10 000 евро	От 10 001 до 20 000 евро	Над 20 001 евро	Над 100 001 евро	
консервативен	USD	158,34	157,57	156,80	156,41	154,48	154,48
консервативен	EUR	11,99	11,93	11,88	11,85	11,70	11,70
консервативен	EUR	84,25	83,85	83,44	83,03	81,80	81,80
балансиран	EUR	101,94	101,44	100,95	100,45	98,97	98,97
балансиран	EUR	171,15	170,41	169,66	169,16	167,69	167,69
високодоходен	EUR	178,87	178,02	177,16	176,31	170,35	170,35
високодоходен	EUR	79,67	79,29	78,91	78,53	76,61	76,61
високодоходен	EUR	155,63	154,88	154,13	153,38	149,64	149,64
високодоходен	EUR	313,44	311,94	310,45	308,96	298,51	298,51
високодоходен	EUR	204,77	203,80	202,82	201,85	195,02	195,02
високодоходен	EUR	241,90	240,75	239,60	238,44	230,38	230,38
високодоходен	EUR	83,08	82,68	82,28	81,89	79,12	79,12
консервативен	EUR	241,04	239,89	238,74	237,59	229,56	229,56

Нетната стойност на активите на дяла е равна на цената на обратното изкупуване. Информация за проспектите и правилата на фондовете може да бъде получена на тел. 0700 10 000, както и на интернет адреси www.rcm.at и www.ram.bg

Котируване на взаимните фондове

Фонд	Тип	Ем. сп (сп)	ЦИМ	От началото на годината (не се ангажира)	Договорност и Риск	За последните 12 мес.	От началото на публ. продажване (ангажирана)	Начало на публ. продажване	Стойност на актите	
									застрахованост	за последните 12 мес.
Авора Капитал АД	Смислен - балансиран	4.7941	4.8181	4.7941	6.90%	15.15%	-9.49%	-23.19%	21.01.2008	4.8181
Авора капитал - балансиран фонд	Смислен - балансиран	7.0340	7.0692	7.0340	-0.70%	14.06%	-2.46%	-11.88%	23.01.2008	7.0692
Авора капитал - глобал	Смислен - балансиран	10.1607	10.3131	10.1607	0.0000%	0.00%	1.31%	1.44%	23.09.2009	10.3131
Актив Асет Менеджмънт АД	фонд в акция	2.1157	2.1157	2.1157	-15.11%	28.56%	-17.91%	-57.34%	12.11.2007	2.1157
До Актив Високодоходен	Смислен - балансиран	2.4884	2.4884	2.4884	-16.35%	25.14%	-18.85%	-51.20%	12.11.2007	2.4884
Астра Асет Менеджмънт АД	фонд в акция	11.3689	11.3632	11.3632	5.78%	0.12%	6.99%	6.36%	06.10.2008	11.3632
До Астра Кеш	Смислен - балансиран	10.7552	10.6622	10.6622	-0.44%	3.65%	-1.17%	3.18%	06.10.2008	10.6622
До Астра Плюс	фонд в акция	9.7572	9.7087	9.7087	-5.56%	8.62%	-6.90%	-1.43%	06.10.2008	9.7087
Бенчмарк Асет Менеджмънт АД	Смислен - балансиран	13.0656	12.9362	12.9362	-3.62%	5.27%	-4.52%	5.40%	14.12.2005	12.9362
До Бенчмарк Фонд 1 Акция и Облигации	фонд в акция	7.5808	7.5057	7.5057	-10.39%	10.26%	-14.61%	-5.44%	01.03.2006	7.5057
До Бенчмарк Фонд 2 Акция	фонд в акция	4.3300	4.2871	4.2871	-26.76%	11.70%	-27.19%	-17.66%	21.06.2006	4.2871
До Бенчмарк Фонд 3 Сектор Недвижимост	фонд в акция	7.6019	7.3805	7.3805	-6.81%	11.63%	-2.79%	-10.48%	05.02.2008	7.3805
До Бенчмарк Фонд 4 Енегетика	фонд в акция	11.2586	10.9307	10.9307	6.52%	12.48%	9.50%	3.30%	05.02.2008	10.9307
До Бенчмарк Фонд 5 ЦИЕ	фонд в акция	12.1419	12.1419	12.1419	7.03%	0.17%	8.50%	8.34%	03.06.2008	12.1419
Болкан Капитал Менеджмънт АД	Смислен - балансиран	82.5359	82.2470	82.2470	-0.48%	1.46%	-1.01%	-4.42%	20.11.2006	82.2470
До БКМ Балансиран Капитал	фонд в акция	47.9791	47.7392	47.7392	-7.55%	2.74%	-9.92%	-13.17%	20.11.2006	47.7392
До Европа	фонд в акция	63.3024	62.9859	62.9859	-8.18%	4.83%	-5.73%	-11.90%	03.10.2007	62.9859
До Балкани	фонд в акция	95.8549	94.4277	94.4277	-7.33%	3.30%	-9.02%	-1.32%	04.01.2007	94.4277
Варчев Менеджмънт Компани ЕАД	Смислен - балансиран	77.4415	76.2885	76.2885	-7.20%	2.43%	-8.63%	-7.75%	25.06.2007	76.2885
До Варчев Високодоходен фонд	фонд в акция	1.31852	1.31858	1.31858	5.48%	0.72%	6.54%	5.75%	01.12.2005	1.31858
До ДСК Стандарт	Смислен - балансиран	1.07400	1.06758	1.06758	-0.49%	4.34%	-0.95%	1.40%	01.12.2005	1.06758
До ДСК Растек	фонд в акция	0.72856	0.72759	0.72759	-5.51%	8.91%	-7.26%	-6.47%	01.03.2006	0.72759
До ДСК Имоти	Смислен - балансиран	0.74245	0.73801	0.73801	1.15%	2.55%	2.08%	-10.68%	07.03.2008	0.73801
До ДСК Евро Актив	Смислен - балансиран	1.05205	1.04890	1.04890	2.55%	0.40%	3.56%	3.31%	07.03.2008	1.04890
Елана Фонд Менеджмънт АД	Смислен - балансиран	97.1329	96.1665	96.1665	-5.92%	6.36%	-7.82%	-0.69%	07.12.2005	96.1665
До Елана Балансиран Евро Фонд	Смислен - балансиран	102.0270	101.0118	101.0118	-7.49%	5.19%	-9.90%	0.32%	06.03.2006	101.0118
До Елана Балансиран Доларов Фонд	фонд в акция	80.4882	81.7074	81.7074	-9.80%	9.52%	-11.68%	-2.48%	20.06.2005	81.7074
До Елана Високодоходен Фонд	фонд в акция	123.3608	123.3608	123.3608	7.38%	0.47%	8.16%	7.21%	31.10.2007	123.3608
До Елана Фонд Паричен Пазар	Смислен - балансиран	93.8011	93.4263	93.4263	3.90%	2.27%	1.49%	-2.34%	01.02.2008	93.4263
До Елана Долар Фонд	Смислен - балансиран	107.1975	107.0904	107.0904	4.56%	0.67%	5.16%	5.22%	01.07.2009	107.0904
До Еврофонд	фонд в акция	4.7780	4.7494	4.7494	-2.84%	8.09%	-4.12%	4.79%	08.07.1999	4.7494
Златен Лев Капитал АД	Смислен - балансиран	0.8835	0.8792	0.8792	-16.97%	13.77%	-17.00%	-8.96%	01.06.2009	0.8792
До Златен Лев Индекс 30	фонд в акция	10.0200	10.0000	10.0000	N/A	N/A	N/A	N/A	01.06.2010	10.0000
Капитал Асет Менеджмънт АД	Смислен - балансиран	17.2144	17.0944	17.0944	-8.10%	6.81%	-9.52%	-1.79%	28.09.2004	17.0944
До Капитал Фикс	фонд в акция	10.6230	10.4754	10.4754	-12.96%	8.92%	-14.75%	N/A	05.01.2006	10.4754
До Капитал Макс	фонд в акция	1.1792	1.1618	1.1618	-8.99%	11.68%	-7.73%	1.57%	10.05.2004	1.1618
Карол Капитал Менеджмънт ЕАД	Смислен - балансиран	0.7492	0.7381	0.7381	7.38%	17.27%	-10.66%	-7.17%	04.10.2006	0.7381
ИД Аванс Инвест	фонд в акция	1.0154	1.0004	1.0004	15.80%	10.35%	13.12%	0.01%	23.11.2007	1.0004
ИД Аванс Интеграция Европа	фонд в акция	130.8830	130.6218	130.6218	3.71%	3.23%	5.07%	6.11%	04.05.2006	130.6218
ИД КД Облигации България	Смислен - балансиран	14.0207	13.8819	13.8819	-6.83%	8.21%	-7.50%	1.63%	17.12.2004	13.8819
ИД КД Пеликан	фонд в акция	0.7285	0.7213	0.7213	-2.78%	15.26%	-5.06%	-7.20%	04.05.2006	0.7213
ИД КД Акции България	фонд в акция	793.3601	707.5495	707.5495	1.98%	5.59%	5.10%	-8.31%	09.05.2008	707.5495
ИД КТБ Асет Менеджмънт АД	Смислен - балансиран	712.8828	707.5495	707.5495	0.55%	6.90%	4.99%	-11.61%	09.05.2008	707.5495
ИД КТБ Балансиран Фонд	фонд в акция	11.4168	11.4168	11.4168	5.03%	1.20%	5.04%	2.82%	30.01.2006</	

Петролът не спира да привлича инвеститорите

► Намалелите запаси и слабият долар бяха сред основните причини за поскъпването на петрола СНИМКИ BLOOMBERG

Цената на петрола достигна най-високото си ниво за последните шест месеца в сряда и остана съвсем близо до следващата си цел от 85 USD/б. Най-голямо влияние върху поскъпването на суровината оказва изненадващата новина, че петролните запаси в САЩ през миналата седмица са намалели.

По предварителни данни на Американския петролен институт запасите от суров петрол в САЩ са намалели с 4.1 млн. барела. Толкова рязък спад само в рамките на една седмица не е имало от юли. Официалният доклад на Министерството на енергетиката ще бъде публикуван днес.

Георги Георгиев
georgi.georgiev@pari.bg

” На борсата в Ню Йорк цената на суровия петрол с доставка през декември достигна 84.59 USD/б, което е поскъпване от 0.82%

Очаква се той да внесе повече яснота дали това е някаква тенденция, или е еднократно явление.

С не по-малко значение за цената на петрола е и решението на Фед за това колко точно ще бъде сумата, използвана за изкупуването на държавни облигации. Двудневната среща приключи късно вчера и резултатите от нея ще бъдат обявени днес. „Новините от Фед за увеличаването на ликвидността ще бъдат основният движещ фактор за петролния пазар”, коментират чужди анализатори пред Bloomberg. „Всички са насочили вниманието си към това събитие”, категорични са те.

Допълнително помощ на черното злато оказва и слабият долар, който на последната сесия загуби 0.16% срещу еврото. Вчера той се котираше за 1.40 EUR/USD. От 27 август насам, когато председателят на Фед Бен Бернанке за пръв път обяви, че централната банка е готова отново да се намеси на пазара, доларът е поевтинял с 9.2%.

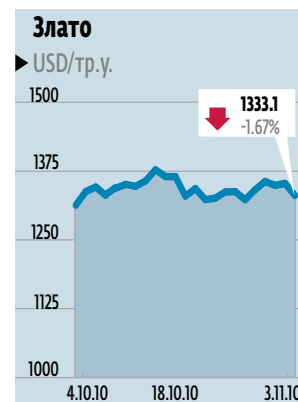
На борсата в Ню Йорк цената на суровия петрол с доставка през декември достигна 84.59 USD/б, което е поскъпване от 0.82%. Сортът Брент за същия период поскъпна с 0.94% и търговията му се движеше около 86.21 USD/б. □

Индекс на геня

0.7

► процента се понижи германският индекс DAX и достигна 6607.41 пункта

” По време на борсовата сесия в сряда измерителят загуби 50 пункта от стойността си. Причина за загубите станаха слабите финансови резултати на някои компании в индекса

” Цената на златото отбеляза понижение и по време на вчерашната сесия в Лондон достигна 1333.1 USD/т.р. у. Голям удар по цената нанесе доларът, който спечели 0.25% срещу еврото

Стока на геня

2.28

► процента загуби кафето на борсата в Ню Йорк и достигна 4276 USD/т

” На последната борсова сесия суровината успя да добави 135 USD от стойността си. Слабият инвеститорски интерес беше главната причина за поевтиняването

Азия остана в очакване на решението на Фед

Георги Георгиев
georgi.georgiev@pari.bg

” Основният индекс в Хонконг - Hang Seng, напредна с 2% до 24 144.67 пункта

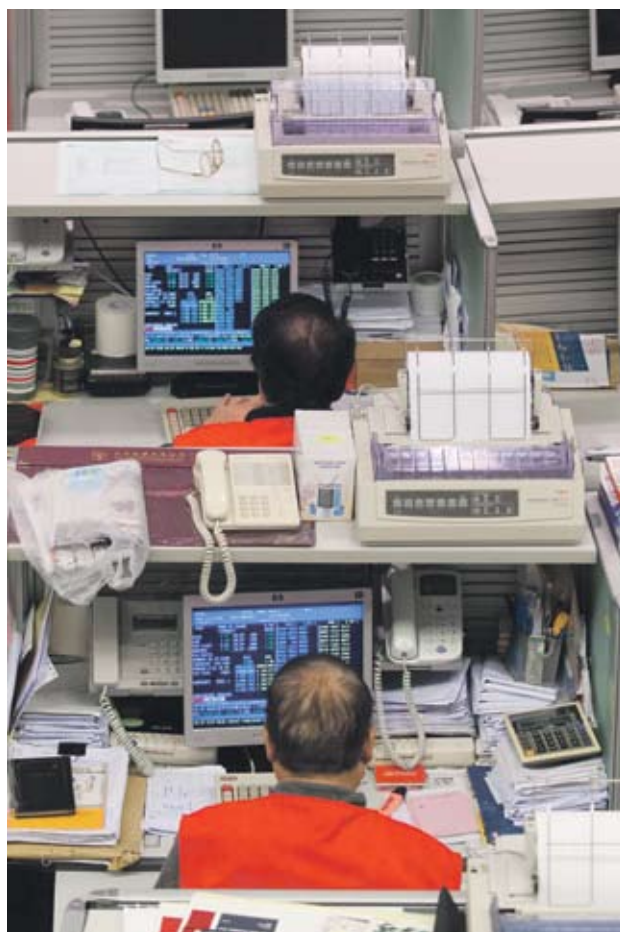
Борсовите индекси в Азия останаха раздвоени и в очакване на крайното решение на Фед за размера на ликвидността, която ще бъде налята в икономиката. Днес регионалният индекс MSCI Asia Pacific напредна с 0.6% до 473.60 пункта. Това е най-високото ниво на индекса от 6 юни 2008 г. насам. Борсата в Токио остана затворена, тъй като в страната е почивен ден.

Основният индекс в Хонконг - Hang Seng, напредна с 2% до 24 144.67 пункта, след като американската банка

Goldman Sachs коригира очакванията си за нивото на индекса през следващите 12 месеца. Според анализаторите на финансовата институция новата цел на инвеститора след една година ще бъде 29 000 пункта.

Причината за прогнозата са очаквания, че борсата в страната ще усети благоприятно влияние от допълнителната ликвидност, предоставена в САЩ. Освен това се очаква фондовата борса да бъде повлияна позитивно и от ръста, който се очаква в Китай.

Deutsche Bank пък повиши прогнозата си за основния индекс в Южна Корея Kospi до 2350 пункта - ниво, което ще бъде достигнато в края на 2011 г. В резултат на това показателят напредна с 0.9% до 1936 пункта. В Китай CSI 300 отстъпи с 1.25% до 3420 пункта, докато в Тайван Taieх отстъпи с 0.6%. □

► Големото търсене от страна на Китай ще е в основата на ръста при глобалното потребление

Търсенето на памук продължава да е високо

Цената на памука счупи поредния си личен рекорд, водена от големото търсене от страна на фабриките и свитите запаси от суровината. По данни на международния консултативен комитет по памука складовите наличности са паднали с 25% през сезон 2009-2010 до 8.9 млн. т. Това количество е рекордно ниско за последните седем сезона.

Големото търсене от страна на текстилната индустрия през 2011 г. дава повод на анализаторите да смятат, че стойността на суровината ще продължава да се покачва през следващата година. Сред основните фактори за постоянния ръст на цената през изминалите няколко месеца бяха наводненията в Пакистан и студеното време в Китай, което увреди посевите. В допълнение на това дойде

Георги Георгиев
georgi.georgiev@pari.bg

” На борсата в Ню Йорк цената на памука с доставка през декември се повиши с 0.2% до 2976 USD/т

и новината, че Индия ще ограничи износа на памук, за да успее да покрие вътрешното търсене.

На борсата в Ню Йорк цената на памука с доставка през декември се повиши с 0.2% до 2976 USD/т. Прогнозите на ICAC Price Model за търговията с памук през този сезон са за средна цена от 2030 USD/т, която е с 18% по-висока спрямо предходния. □

България изостава от реформаторския дух на съседна Румъния

Страната ни е подобрила условията за правене на бизнес в две направления, се казва в доклад на Световната банка

Правителствата от Източна Европа и Централна Азия са били най-активни в реформирането на регулаторните си бизнес рамки в периода 2009-2010 г. Всъщност страните от региона са действали в тази посока най-бързо и интензивно от 2004 г. насам. Това се казва в осмия пореден доклад на Световната банка Doing Business. 21 от общо 25-те държави са въвели нови мерки за подобряване на условията за правене на бизнес. България запазва миналогодишната си позиция и е класирана на 51-во място от общо 182 страни.

На рогна почва

На фона на Литва, която е

провела най-голям брой реформи (общо 5) по ключовите категории на Световната банка (виж карето), България също се е представила добре. Двете области, в които страната ни е подобрила представянето си, са данъчното облагане и разходите по стартиране на бизнес. Правителството е намалило капитала за регистрацията на фирма от 5000 на 2 лв. и е намалило с 2% осигуровките, които работодателите плащат през 2010 г.

От догодина обаче кабинетът реши осигуровките да бъдат увеличени с 1.8%. Така че най-вероятно следващата година страната ни може да се окаже по-надолу в класацията. Представянето на България обаче все още е доста под реформаторския дух на Румъния. Дунавската ни съседка е предприела промени в законодателството, свързано с обявяването на фирмите във фалит, улеснила е издава-

нето на разрешителните за строителство и е ревизирала данъчното облагане.

Реформи

Най-отличителни са промените в националните законодателства, контролиращи процеса по обявяване на фирмите в несъстоятелност. Това е било благотворно за временното и правилно пренасочване на активите от една стопанска дейност към друга, а не “замразяването

им наред съдебни процедури, се посочва в доклада. Друга популярна мярка е била насърчването на малките предприемчиви фирми чрез по-ниски разходи за стартиране и данъчно обслужване на бизнеса.

Причини

Едно от обясненията за активните реформи, особено в Източна Европа, са усиленията на правителствата за съобразяване с изискванията

на Европейския съюз. От друга страна, източноевропейските страни бяха едни от най-силно засегнатите от настъпилата през 2007 г. финансова криза, обясняват анализаторите на Световната банка. Затова е естествено, че те бързо се насочиха към подобряване на бизнес климата за малките и средните предприятия, тъй като тези предприятия са над 80% от икономиките им.

Марина Узунба

► Свобода на правене на бизнес в Източна Европа и Централна Азия

ПОЗИЦИЯ	ПРЕДИШНА	ДЪРЖАВА
	ПОЗИЦИЯ	
12	13	ГРУЗИЯ
17	17	ЕСТОНИЯ
23	26	ЛИТВА
24	27	ЛАТВИЯ
37	35	КИПЪР
38	36	МАКЕДОНИЯ
48	44	АРМЕНИЯ
51	51	БЪЛГАРИЯ
56	54	РУМЪНИЯ
65	60	ТУРЦИЯ
66	65	ЧЕРНА ГОРА
68	64	БЕЛАРУС
84	89	ХЪРВАТИЯ
89	90	СЪРБИЯ
90	87	МОЛДОВА
110	110	БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
119	118	КОСОВО
123	116	РУСИЯ
145	147	УКРАИНА

Източник: Doing Business, Световна банка

ОБЩИНА СТАРА ЗАГОРА
6000 СТАРА ЗАГОРА, бул. Цар Симеон Велики 107,
тел.042/614614, факс 042/601103

ЗАПОВЕД Н РД-25-3008/02.11.2010 г.

На основание чл. 44, ал. 2 и чл. 127, ал. 1 от Закона за местното самоуправление и местната администрация и на основание чл.121, ал. 1 и чл. 127, ал. 1 от Закона за устройство на територията

НАРЕЖДАМ:

Да се проведе обществено обсъждане на ПРОЕКТ ЗА ОБЩ УСТРОЙСТВЕН ПЛАН НА ГРАД СТАРА ЗАГОРА

Проектът за ОУП на град Стара Загора и придружаващите го схеми да се експонират в сградата на общинската администрация – гр. Стара Загора, бул. „Цар Симеон Велики“ № 107 от 01.11.2010г. до 15.11.2010г.

Всички граждани и юридически лица могат да дадат своите писмени становища и предложения в срок от 05.11.2010 г. до 15.11.2010 г.

На 15.11.2010г. от 15.00 до 18.00ч. в зала „П. Р. Славейков“, гр. Стара Загора да се проведе докладване и обсъждане на предварителния проект за ОУП на град Стара Загора с представители на общинската администрация и проектантския колектив. При провеждане на общественото обсъждане да се вводи писмен протокол, който да се приложи към документацията за експертния съвет.

Настоящата заповед да се връчи на Главния архитект на община Стара Загора за изпълнение. Всички постъпили становища, предложения и мнения от проведеното обществено обсъждане да се внасят за разглеждане в ОЕСУТ.

Настоящата заповед да се оповести в един национален всекидневник и поне в една местна медия и на официалния уеб-сайт на община Стара Загора.

Контрол по изпълнение на настоящата заповед възлагам на проф. Динеб – зам. кмет на община Стара Загора.

КМЕТ НА ОБЩИНА СТАРА ЗАГОРА:
/ ПРОФ. СВЕТИН ТАНЧЕВ /

СПЕЦИАЛИЗИРАН НАУЧЕН СЪВЕТ ПО ХИРУРГИЧЕСКИ БОЛЕСТИ ПРИ ВИСШАТА АТЕСТАЦИОННА КОМИСИЯ

СЪОБЩЕНИЕ

на 19.11.2010г. от 12:30ч. в аудитория „Проф. Я. Добрев“ на Катедрата по хирургически болести „Проф. А. Станишев“ (II-ра хирургия) на МУ – София на ще се състои публична защита на дисертационен труд на

Д-р Михаил Владимиров Радуинов

на тема: „Протезиране на слабинни херниални дефекти със синтетични мрежи –

възможности за диференциран и индивидуален подход“

Научен ръководител Проф. Д-р Т. Пожарлиев, г. м. н.
Официални рецензенти: Проф. Д-р Н. Яръмов, г. м. н.
Проф. Д-р Ш. Таджер, г. м. н.

Материалите по защитата се намират на разположение на заинтересуваните в секретариата на СНС по Хирургически заболявания – ул. „Св. Г. Софийски“ № 1 (8 I-ва Хирургия на МУ – София)

СЪОБЩЕНИЕ

Съветът на директорите на УД „Капман Асет Менеджмънт“ АД, на основание чл.191, ал.4 от ЗППЗК, уведомява всички заинтересовани лица, че е представил в „Комисия за Финансов Надзор“ и на „Българска Фондова Борса-София“ АД, финансовите отчети за трето тримесечие на 2010г. на управляваните от него взаимни фондове – инвестиционно дружество „Капман Капитал“, договорен фонд „Капман Макс“ и договорен фонд „Капман Фикс“.

Отчетите са на разположение на желаещите да се запознаят с тях в седалището на управляващото дружество на адрес: гр.София, 1301, ул. Три Уши № 8. ет.б, всеки работен ден от 9.30 до 16.30 ч., както и на интернет страница - www.capman.bg.

Класация Минало, настояще, бъдеще

► Световната банка и Международната финансова корпорация анализират регулациите за правене на бизнес

в общо 183 страни. Докладът Doing Business излиза от 2003 г. и подрежда държавите според броя и ефективността на проведените реформи в 9 категории. А именно – започване на бизнес, издаване на разрешително за строителство, регистриране на недвижимо

имущество, получаване на кредит, защита на инвеститорите, плащане на данъци, международна търговия, налагане на гозоворни права и задължения и затваряне на бизнес.

► Преди да поеме поста финансов министър, Симеон Дянков се е зани-

мавал именно с изготвянето на Doing Business на Световната банка.

► През последната година Световната банка работи по въвеждането на гва нови индекса - наличност и надеждност на националната електрическа мрежа и състояние на трудовия пазар.

В Сингапур правенето на бизнес отново е най-лесно

В първата петица попадат още Хонконг, Нова Зеландия, Великобритания и САЩ според доклада Doing Business

На фона на увеличаващата се световна безработица (212 млн. души) кризисните 2009 и 2010 се очертаха като реформаторски години. Това показва последното проучване на Световната банка Doing Business 2011. За месеците между юни 2009 и май 2010 г. правителствата на 117 страни са завършили общо 216 регулаторни реформи. Коего значи, че за да отклонят силата на предприемаческия сектор, повечето държави са провели поне една реформа. Източна Европа и Централна Азия водят по този показател - 84% от страните са се коригирали. Следват ги Източна Азия и Тихоокеанският регион (75%), богатите членки на

ОИСР (67%), Южна Азия (63%), Близкият изток и Северна Африка (61%), Субсахарският регион (59%) и Латинска Америка и Карибите (47%).

Най-най

Първата петица в класацията къде е най-доброто място за правене на бизнес остава непроменена. Начело е Сингапур, следван от Хонконг, Нова Зеландия, Великобритания и САЩ. Най-отгоре в класацията традиционно се подреждат страните с развита предприемаческа дейност или богатите членки на ОИСР, като усилията им да подобрят родния бизнес климат не са спрели и тази година. 18 от 25-те топдържави са направили развиването на бизнес гори по-лесно спрямо 2009 г., отчита докладът.

Добри практики

Обикновено страните, представящи се най-добре по показателите за лесно

правене на бизнес, имат силни инициативи за въвеждане или развитие на електронно правителство. Освен това тези икономики използват контролни системи за насочване на ресурсите там, където са най-нужни. Например Германия и Сингапур са две от всички 85 страни, разработили бърза процедура за кандидатстване по строителството на малки търговски сгради. Друга характерна мярка е изчисляването на заплащането на базата на личните заслуги и представяне. По този начин се поощрява поемането на лична отговорност сред държавните служители и най-вече в съдебната система, обяснява докладът. Такава е практиката в Австралия, Сингапур, САЩ и Малайзия.

Отличниците

Всяка година Световната банка отличава 10 държави, които са постигнали най-

много резултати за намаляването на регулациите. Лидерското място в настоящия доклад зае Казахстан, реформирал три от 9-те области за правене на бизнес. Страната е намалила изискванията за стартиране на бизнес, включително размера на началния капитал, който вече е съвсем символичен (0.7 USD). В категориите “Започване на бизнес” и “Международна търговия” начело е Перу. Върху издаването на разрешително за строителство най-много е работила Конго, а Самоа се е отличила при регистрирането на недвижимо имущество. В категорията “Започване на кредит” първа е Гана, в “Защита на инвеститорите” - африканската минидържава Свазиленд, в “Плащане на данъци” - Тунис, в “Налагане на договорни права и задължения” - Малави, и в “Затваряне на бизнес” - Чехия.

Марина Узунба

Премълчаните истини за парите в здравеопазването

Има риск, ако се изхарчи резервът на здравната каса, бюджетният дефицит автоматично да надмине 6%

Владимир Каролев,
консултант и общински
съветник от НДСВ

” **Стотици милиони левове се плащат и на ръка от хората при посещенията им по болници и поликлиники**

Преди около месец Българският лекарски съюз (БЛС), лобистка организация на лекарското съсловие, за малко да успее да накара министър-председателя Бойко Борисов да налее в бездънната яма на здравеопазването събирания близо 4 години резерв на НЗОК. Ако се изпълнят исканията на БЛС, с около 800 млн. лв. ще бъде увеличен бюджетът за здравеопазване - с близо 30% спрямо 2010 г.

Всъщност към днешна дата не се знае дали щенията на БЛС няма да станат реалност. И да доведат до поредното прахосване на пари събрани от хората, които коректно плащат 8% данък върху заплатата си, за благозвучност наречен “здравна осигуровка”.

За последните 10 години парите за здравеопазване са увеличени в номинално изражение близо 3 пъти. А с отчитане на инфлацията над 60% е реалният ръст на разходите за този период. Особено сериозен е ръстът на разходите за болници след 2006 г. От интернет страницата на НЗОК става ясно, че през 2006 г. средномесечно НЗОК е плащала 62 млн. лв. на болниците.

През 2009 г. вече - 96.2 млн. лв., или 60% повече при натрупана инфлация за периода от само 17%. Разбира се, стотици милиони левове се плащат и на ръка от хората при посещенията им по болници и поликлиники. Представи-

► **Близо 3 пъти са се увеличили парите за здравеопазване в България за последните 10 години**

телните проучвания на общественото мнение за качеството на здравеопазването в България обаче не показват ръст в качеството на услугите, съизмерим с ръста на парите, давани за здравеопазване. Поради факта, че част от парите изтичат в нереформираната система.

Особено гласовит в искането за сериозно увеличение на разходите за здравеопазване е главният лобист на БЛС - председателят д-р Райчинов. Според него, ако не се дадат още поне 500 млн. лв. за здравеопазване, през 2011 г. ще настане едва ли не апокалипсис в здравната система. Защото според него проблемите в здравеопазването идвали от липсата на финансиране.

Само че защо нищо не казва д-р Райчинов за следните факти:

1 Че за само за последните 4 години (2006-2009) хоспитализациите са се увеличили от 1.3 млн. на 2.08 млн. - 60% ръст. Дали този ръст не се дължи на факта, че сегашната система в здравеопазването стимулира да се хоспитализират хора, без да има нужда, или да стоят хоспитализирани по-дълго от нужното, за да се получи по-голяма сума от НЗОК?

2 Че ако се изхарчи резервът на здравната каса, това автоматично означава допълнителен дефицит в държавния бюджет, който ще надмине 6% и ще доведе до финансови санкции от ЕС, увеличаване на риска на страната и отпадане на лухтите по заемите за всички; по-малко инвестиции, по-голяма безработица, по-нисък икономически растеж.

3 Че по смисъла на решението за увеличаване на здравната вноска с 2%, наложено от БСП през 2007 г. и подкрепено от БЛС и синдикатите тогава, тези 2% трябваше да се използват само за стартиране на реформата и по-точно за създаване на втори стълб с индивидуални здравни сметки. И това, че предишното правителство не стартира реформата, не дава основание на ГЕРБ и те да не я стартират и да изхарчат резерва на НЗОК под натиска на лобисти и синдикалисти.

4 Че ако се изхарчи за година-две натрупаният резерв на здравната каса и спаднат отново приходите от здравни осигуровки (поради нова криза например), няма да има никакъв буфер. Или може би при следваща икономическа криза БЛС ще предложи намаляване

на разходите за здравеопазване? Или г-р Райчинов си мисли, че сега сме в последната икономическа криза в световната история?

5 Че е публична тайна, че се издават хиляди болнични на здрави хора, например за да имат дълъг уикенд или да отидат на гости при мама или баба на село.

6 Че в България има повече болници от страни като Дания, Холандия, Швеция и че трябва да се съкрати значително броят на болниците.

7 Че в България се продават лекарства, по-скъпи от тези в Западна Европа. И дали някои хора с медицинско образование нямат вина за това.

8 Че всяка болница иска да купи скъпо оборудване, което често използва няколко пъти на месец, само и само да може да получава пари по определена клинична пътека.

9 Че част от лекарите са виновни за това, че през последните 8 години инвалидите в България са се удвоили, като че сме след война. А фалшивата инвалидизация източва и бюджета на НЗОК. Между другото, за епидемията от инвалиди вина носят и НОИ, чиито служители участват в т. нар. ТЕЛК комисии.

Преди да искат повече пари от данъците на хората за здравеопазване, от БЛС трябва да предложат мерки за запушване на течовете в здравната система. И да изпълнят тази част от мерките, която засяга лекарското съсловие.

ЕВРОПАРИ

**Промяна
По-дълъг срок
за две процедури
по ОПАК**

Срокът за кандидатстване по две от процедурите на Оперативна програма "Административен капацитет" се удължава с месец, съобщиха от Минис-

терството на финансите. Става въпрос за процедурите, свързани с трансгранично сътрудничество, под приоритети 1.6 и 2.5. Срокът за подаване на проекти се удължава от 12 ноември до 15 декември, а до 3 декември бенефициентите ще могат да подават въпроси към

експертите от Управляващия орган. Промяната е свързана с големия интерес и множеството постъпили по време на информационните дни въпроси и предложения от заинтересованите страни, както и по препоръка на Европейската комисия, обясняват от финансовото ведомство.

Шест фирми са осъдили фонд "Земеделие" за 1.4 млн. лв.

Преобладават съдебните спорове, свързани с директните плащания на площ

Визита Найденев моли прокурора за повече бързина при делата

Делата по програмата САПАРД трябва да бъдат разглеждани и приключени възможно най-бързо. За това са помолили по време на лична среща с градския прокурор на София Николай Кокинов във вторник министърът на земеделието и храните Мирослав Найденев и изпълнителният директор на Държавен фонд "Земеделие".

В момента в книгата на длъжниците по САПАРД са вписани

268 проекта, като за 190 от тях се водят дела за нередности на стойност 230 млн. лв.

Ако съдебните спорове не бъдат разглеждани навреме или ДФЗ загуби делата, България ще трябва да върне тези пари на Брюксел.

Нередностите в резултат на изпълнението на контролните процедури по програмата САПАРД за целия период до 30 септември 2010 г. са 565, от които регистрираните случаи на нередности и измами с финансови последици са 386.

Без финансови последици са 179, тъй като нередностите са открити преди плащане.

Около 500 дела се водят срещу или от самия Държавен фонд "Земеделие" във връзка със субсидии от еврофондовете

СНИМКА БОБИ ТОШЕВ

Държавен фонд "Земеделие" (ДФЗ) е загубил шест дела срещу бенефициенти, одобрени за субсидии от еврофондовете. Съдът е задължил фонда да изплати на ищците около 1.4 млн. лв. Това показва справка, предоставена от ДФЗ (виж карето). Делата са свързани предимно с непризнати от фонда разходи за закупуване на машини по предприемаческата програма САПАРД. Към момента съдебните спорове, които се водят срещу или от самия фонд, са около 500. Основният проблем е, че се бавят средно с около 3-4 години. Повечето са заради проблеми с директните плащания на площ, на второ място са тези по САПАРД и на трето по Програмата за развитие на селските райони (ПРСР).

Съд и присъда

По шестте дела с влязло в сила решение бенефициентите успяват да докажат, че машините им не са стари, че са купени на изгодни цени и че разходите им все пак са били допустими. Резултатът е, че експертният капацитет на държавни-

те органи е поставен под въпрос, а редица други бенефициенти получават стимул да оспорват решенията на одиторите на фонда и да настояват за признаване на разходите им. Към момента делата, свързани с Програмата за развитие на селските райони, са сравнително малко, но и те се увеличават, констатира от фонд "Земеделие". Там основният проблем не е оспорването на непризнати разходи, а отказът от финансиране поради липса на пари по програмата. Най-много са делата по Мярка 121, чрез която се финансира закупуването на земеделска техника. Заради силния интерес към нея голяма част от земеделските производители с добри проекти останаха без субсидии. Междувременно обаче те са били принудени да финансират проекта си със заеми и вече са в доста трудно финансово положение. Очаква се до края на годината Еврокомисията да излезе с решение дали може да се пренасочат 50 млн. лв. от неатрактивните мерки към Мярка 121, така че земеделците

все пак да получат субсидиите, за които имат одобрение, коментират от ДФЗ.

Преобладаващият дял са казусите, свързани с директните плащания на площ, като тук проблемът е, че има свръхдеклариране на площи от бенефициентите. Те обясняват, че има разминаване в данните, а държавните експерти казват, че разликата е по-скоро

опит за злоупотреба.

От фонда също завеждат дела срещу бенефициентите. Обикновено причините са, че при извършването на проверки от прокуратурата или от органите на досъдебното производство са били предоставяни документи с невярно съдържание.

Спорове с години

И бенефициентите, и фондът обаче са съгласни, че

Темида Казуси и резултати

ДФЗ "Земеделие" не е изплатил на бенефициента първоначално одобрената субсидия от 20 хил. лв. по програма САПАРД, тъй като са установени недопустими за финансиране разходи. Съдът решава, че фондът всъщност трябва да изплати сумата.

Фондът не изплаща на бенефициента първоначално одобрената финансова помощ от 105 хил. лв. по програма САПАРД. Причината е, че са устано-

вени недопустими разходи за закупуване на машини, за които не са приложени сертификати за произход и има разминавания при монтажа на някои от тях. Съдът решава делото в полза на бенефициента.

ДФЗ "Земеделие" не е изплатил субсидии за закупени машини, тъй като е поискано възстановяване на средствата по продажна, а не по митническа стойност. Установено е и че една от машините е стара. Експертната по делото доказва, че цените, по които бенефициентът е придобил активите, са в рамките на средните

делата им се проточват прекалено дълго. Средно те продължават около 3-4 години, казват от Държавен фонд "Земеделие". Междувременно финансовото състояние на бенефициентите се влошава. Те се оплакват и че докато са проверявани от прокуратурата, дори и впоследствие да бъдат оправдани, междувременно не могат да кандидатстват за нови субсидии. Поради

забавянето на съдебното решение държавата пък не може да прецени какви суми трябва действително да плати и кои от разходите ще бъдат признати за неправомерни. Ако делото бъде спечелено от фонда, той ще трябва да намери начин да си възстанови парите от бенефициента, а междувременно да ги върне на Брюксел.

Дарина Черкезова

пазарни цени за България, както и че машината, за която е отказано финансиране, е придобита като нова. Фондът е задължен да плати 269 хил. лв.

Фондът не е изплатил първоначално одобрената финансова помощ, тъй като са установени недопустими разходи за изготвяне на бизнес плана по проекта. Впоследствие съдът решава, че сумата от 2125 лв. трябва да бъде изплатена на бенефициента.

Бенефициентът обжалва отказа на изпълнителния директор на ДФЗ "Земеделие" да бъде

изплатена сумата 900 хил. лв. за закупуване на машина за затваряне на буркани. Експертите казват, че машината е "видимо стара" и "не съответства на публикуваната в интернет страницата на фирмата производител". Тези доводи обаче са оборени в съда.

Фондът не признава разходите за 4 костилковадачни машини, тъй като се установява, че са стари. Експертната по делото установява, че машините, за които е отказано финансиране, са придобити като нови и сумата от 80 хил. лв. трябва да бъде изплатена.

Интервю Светослав Симеонов, изпълнителен директор на Държавен фонд "Земеделие"

До края на годината ще прегледаме всички забавени проекти

България ще поиска от Брюксел 50 млн. лв. да бъдат пренасочени за закупуване на земеделска техника

► Господин Симеонов, вие застанахте начело на Държавен фонд "Земеделие" (ДФЗ) преди около месец. Какво забарихте и какви са първите промени, които ще направите?

- Аз бях част от ръководството на фонда, така че ситуацията не ми е непозната. За изминалата една година бяха свършени доста неща и по отношение на Програмата за развитие на селските райони (ПРСР), и по директните плащания, и по селскостопанските пазарни механизми. Само преди седмица специално по селскостопанските механизми отчехохме две изключително успешни програми - за пчеларството и за виното. Основният въпрос си остава обаче голямото забавяне в обработката на проектите. За една година от всички 11 хил. приети проекта са обработени само 9000. През последния един месец броят им беше намален до около 500. Предстои да бъдат прегледани и около 1800 проекта, които са приети през лятото на тази година.

► Какви конкретни мерки ще предприемете за решаването на проблема със забавянето на оценката на проектите?

- Ако преди две години беше мислено, че Програмата за селските райони ще е една от ключовите програми и че ще се нуждае от голям административен капацитет, в момента нямаше да се налага да вземаме спешни мерки. Основното, което трябва да се направи, е да се наеме достатъчно персонал, за да не се допуска забавяне в обработката на проектите. Когато поехме управлението на фонда, в отдела, свързан с договориране, работеха само 60 души. Сега вече са 120, а миналата седмица приключи конкурс по техническата помощ на програмата и ще бъдат наети още допълнително 15 души.

► Това ще бъде ли достатъчно, за да бъдат оценени всички над 2000 проекта?

- Увеличаването на броя на хората не може да продължава до безкрайност, затова трябва да се мисли и за административни мерки, които ще доведат до облекчаване на процеса на обработка на документите. Бизнес плановете на бенефициентите се подаваха на хартия и по програма САПАРД, а после и по ПРСР. Това означава, че нашите експерти трябваха ръчно да обработват документите и да ги вкарват в програмите ни, за да се

калкулира дали проектът може да бъде одобрен. За това отиват между 1 и 2 дни, а е могло всичко да се прави чрез използването на стандартен модул за въвеждане на данните от бизнес плана още при подаването му. От последния прием, който приключи в края на септември, бенефициентите вече подават бизнес плановете си в електронен формат, което ще спести времето за обработването им.

Освен това облекчение за нас и за самите бенефициенти ще бъде постигнато, ако системата на ДФЗ се свърже с тази на НАП. Към момента изискваме справка за липса на задължения към държавата, което коства на бенефициента ходене до съответната данъчна служба, подаване на молба, чакане на отговор и като цяло губене на време. НАП обаче има уеббазирана система, която може да бъде свързана с нашата, без да има съществени разходи за това. Предстоят срещи между ръководствата на агенцията и фонда, за да се уточнят подробностите. Смятам, че това ще може да се направи преди старта на новата кампания за директните плащания и ПРСР в началото на 2011 г.

Важно е и в определени области да има специализации. Съгласно действащата нормативна база малките селски общини трябва да съгласуват обществените си поръчки с нас. В момента се получава така, че хора, които оценяват проектите, трябва да преглеждат и самите обществени поръчки, с което губят време. Затова планираме и да създадем отделно звено, което да се занимава само с обществените поръчки. Това ще повиши и производителността.

► Кога ще бъдат оценени всички проекти?

- Желанието ни е до края на годината да обработим всички подадени проекти, свързани с бюджета за 2009 г., които са около 500. Смятам, че това ще е възможно, тъй като вече обработваме и проектите, които са били подадени през лятото на 2010 г.

► Бенефициентите се притесняват, че са си погали проектите през лятото и вече изтича 5-месечният срок за оценка...

- Тук искам да направя уточнение. Периодът е 5-месечен, но той започва да тече след датата на прием на последния проект. Приемът беше отворен през юни и продължи до края на август, т. е. петте месеца започват да текат от началото на септември. Това е необходимо, защото по голяма част от мерките се работи в условията на ограничен бюджет, а стойността на проектите, които са подадени, е по-

” Към този момент няма риск от загуба на средства по Програмата за селските райони. Рискът ще се появи през следващата година, ако не прехвърлим средства от неатрактивните мерки към атрактивните

голяма от наличния ресурс. Затова трябва да се даде приоритет на проекти, които са по-важни и например се намират в необлагодетелствани райони.

► Има ли риск от загуба на пари по ПРСР заради забавянето в оценката на проектите?

- Бюджетът на програмата е разпределен така, че по някои мерки има прекалено голям интерес, а по други никакъв и това се установява в един доста напреднал етап. Европейската комисия обаче иска от нас не изпълнение на отделни мерки, а изпълнение на бюджета. Затова и към този момент няма риск от загуба на средства по Програмата за селските райони. Рискът ще се появи през следващата година, ако не прехвърлим средства от неатрактивните мерки към атрактивните мерки.

► Парите за по-атрактивните мерки, свързани със закупуване на земеделска техника, и тези за общините вече са изчерпани. Има ли възможност за прехвърляне на средства от други, неатрактивни мерки?

- Бюджетът по Програмата за развитие на селските райони е бил структуриран така, че в първите 4 години от функционирането ѝ трябва да бъде договорен целият бюджет за общините. Към момента приключи последният прием на общински проекти. Имаме подадени проекти за 1 млрд. лв., но наличен ресурс само за 60 млн. лв. Това е голям дисбаланс, а в същото време общините са вложили много усилия за подготовката на проектите си. От друга страна, няма логика по мерки, като например тази, свързана с професионално обучение, да са заложили 100 млн. лв., а към момента са договорени само 6 млн. лв. Трябва да се помисли за прехвърляне на средствата и това ще стане още тази година. До края на месеца България трябва да изпрати нотификация към Брюксел с искане за прехвърляне на средства. Искане да прех-

СНИМКА БОБИ ТОШЕВ

Визитка

Кой е Светослав Симеонов

► Светослав Симеонов е завършил магистратура "Стопански и финансов контрол" в Стопанската академия "Д. А. Ценов" в Свищов през 1999 г.
 ► След дипломирането си изкачва всички нива на институционната йерархия, свързана с усвояване на средствата по линия на европейските фондове.
 ► Започва работа като ревизор в Столичната дирекция на Агенцията за държавен вътрешен финансов контрол

(АДВФК), а по-късно и като одитор в централата на институцията - до 2003 г. Работил е и като одитор "Вътрешен одит" в Главна дирекция "Земеделие" на Европейската комисия, където наблюдава изразходването на средствата по програма САПАРД и заверката на годишната сметка на предприемачеството.
 ► В периода 2004-2006 г. е ръководител на одитна група в АДВФК - София.
 ► От 2006 до 2008 г. е главен одитор в Сметната палата, където отговаря за контрола и изразходва-

нето на средства по европейските програми.
 ► От 2008 до август 2009 г. е директор на дирекция "Наблюдение и координация" на Разплащателната агенция в Министерството на земеделието и храните.
 ► От август 2009 г., когато е назначен за зам. изпълнителен директор на ДФ "Земеделие", отговаря за прилагането на Програма САПАРД, Програмата за развитие на селските райони и сектор "Рибарство и аквакултури".
 ► От месец вече е и изпълнителен директор на фонда.

върлим около 50 млн. лв. по Мярка 121, свързана с модернизацията на земеделски стопанства. Надяваме се, че ще можем да получим отговор до края на годината.

Общинските мерки също са важен въпрос, тъй като и за тях няма да достигне ресурс, той ще се изчерпи с оценката на проектите от лятната кампания. Стъпки за прехвърляне на средства и по тези мерки обаче ще се предприемат догодина.

► Как ще подобрите комуникацията си с бенефициентите?

- Това е много важен въпрос, защото трябва да имаме комуникация с тях, но сами преценете - само по директните плащания имаме 120 хил. бенефициента. Представете си какво ще стане, ако всички започнат да звънят в един ден. Затова решихме да има специализиран информационен център и ако служителите в него

не могат да отговорят, ще насочат въпроса към експерт от ДФЗ. Центърът функционира от около половин година, отговаря на въпроси по ПРСР, но тази практика ще бъде разпространена и по отношение на другите две ключови за фонда сфери - селскостопанските пазарни механизми и директните плащания. Въпрос на около две седмици е всичко да заработи плавно.

Дарина Черкезова

БИЗНЕС ТЕХНОЛОГИИ

Нагоре-надолу Пазарният дял на Mac пада

Въпреки че Apple изглежда на върха на успеха си, ново проучване показва, че пазарният дял на тяхната операционна система в глобален

мащаб спада. Според анализаторите от NetMarketShare Mac OS е претърпял бавен спад през последните месеци. В световен мащаб продажбите на Mac са паднали и делът от всичките му операционни системи вече е под 5% през октомври. На първо място

остава Windows с 91.09% дял. За частие на компанията в САЩ цифрите са други. Там операционната система на Apple е във възход, достигайки дял 11.41% за октомври. Той се е качил от предишните 11.32% за септември и 11.2% за август.

Един за всички, всички за един

Или как поточната линия вече мина онлайн

Представте си, че правите една елементарна операция на компютъра си. Лесна работа. А сега си представете, че работният ви ден минава в повтаряне на едно и също действие десетки хиляди пъти. Лесно, а, или влудяващо монотонно?

Работа за 96 секунди

Точно такава може да е работата на бъдещето - стандартизирана последователност от малки задачи, отнемачи не повече от десетина секунди. Просто си седиш пред един компютър и работиш като на поточна линия. Технологиите за създаването на такова работно място вече съществуват. Идеята дори не е особено нова. Процесът, използван в малки мащаби в различни държави от земното кълбо, се нарича crowdsourcing.

В помощ на машината

Може би най-известното приложение на концепцията е създаденият от интернет аукциона Amazon.com пазар за работна сила, наречен "Механичният турчин". В него живи хора координират действията си, за да извършват дейности, които за компютрите не са възможни. Името идва от машина, създадена през осемнадесети век, наподобяваща човек с чалма, седнал пред шахматно поле. Нейните създатели твърдели, че "турчинът" може да победи на шах всеки жив човек. Машината, разбира се, била измама - в нея седял човек, който направлявал действията й. Идеята на онлайн версията не е играта на шах, но е подобна като замисъл - истински хора изпълняват дребни задачи и помагат на машините.

Микроработа

Microtask е нова финландска компания, която е разработила софтуер, изпращащ такива задачи. Компанията предлага да поеме досадната и повтаряща се работа от плещите на своите клиенти. Работа като дигитализиране на визитни картички или хартиени формуляри. Мотото на компанията е "Ние обичаме работата, която ви мразите". Действително Microtask няма причина да не обича тази работа, за-

щото никой от 12-членния екип на компанията не я върши. Софтуерът разделя задачата на микроскопични парчета, например транскрибирането на ръчно изписан четирицифрен номер в малко поле (системите за разпознаване на текст все още срещат големи трудности при разчитането на ръкопис).

Монотонност

За разлика от хората в Mechanical Turk "служителите" на Microtask нямат избор по отношение на това какви задачи трябва да изпълняват. Софтуерът на компанията ги снабдява с цялата информация, от

която биха имали нужда при извършването на работата. За момента видът на работата действително е монотонен, като един и същи тип действие се повтаря хиляди пъти. Намерението на Microtask е да предложат и разнообразие. В бъдеще потребителите ще могат да вършат разпознаване на текст за пет минути, последвано от няколко минути сравняване на снимки, за да се установи дали продуктите върху тях са еднакви. Това е друга област, която затруднява компютрите.

Превози за без пари

В базираната в Сан

Франциско компания CloudCrowd имат подобна идея, но не спират само до малки задачи. Те вземат дейности като преводи на книги, които в момента се правят от един специалист в продължение на седмици, и ги разделят на множество малки парчета. След това прекарват текста през преводачески софтуер и изпращат единични страници от превода на стотици ловци на грешки, които издирват безсмислени изречения. Преводач е необходим само за частите, отбелязани от коректорите. След това преводът минава през редактори, отново страница

по страница. От компанията казват, че този начин на работа драстично сваля цената на преводаческите услуги - традиционните преводачи взимат поне по 20 цента на дума, докато електронната поточна линия струва едва 6.7 цента на дума.

Виртуални награди

От Microtask имат и друга неконвенционална идея - че компенсацията за труда под формата на пари е остаряло понятие от ХХ век. Те смятат, че в бъдещето работата ще бъде пренесена в интернет игрите. Така например Microtask ще оставят досадните, повтарящи се

действия на хората, играещи например FarmVille във Facebook. В замяна на работата си играчите ще получават бонуси в играта, за които по принцип трябва да плащат.

Поглед напред

Досега Microtask са събрали капитал в размер на 1.2 млн. EUR от чужди инвеститори. Бъдещето, което предвещават компании като тази, е, че хиляди хора ще вършат непрестанно едно и също монотонно действие. Сега това може и да изглежда безумно. Но вероятно същото е слушал и Хенри Форд.

Пламен Димитров

Интервю Дон Грантам, вицепрезидент на Microsoft за Централна и Източна Европа

Развитието на ИТ пазара ще създаде 300 нови бизнеса

По-висока производителност и по-ниски инвестиции - това са предимствата, с които ще печелим бизнес потребителите

► Господин Грантам, какви са инвестициите на Microsoft в България до момента и какви са плановете ви за развитието?

- Развиваме бизнеса си тук вече 11 години, като само през 2009 г. компаниите от екосистемата ни тук са генерирани приходи от над 786 млн. лв. За всеки 1 лев приходи на Microsoft българският ИТ бизнес печели 12.93 лв. Това не са наши данни, а информация от проучване на IDC. Пак според това проучване за тези български компании работят над 12 хил. души, а свързаният с ИТ персонал в други сектори на икономиката е над 9 хил. души. Взети заедно, тези работници представляват 51% от заетите в ИТ сектора. Очакванията на IDC са, че до 2013 г. ръстът на заетостта в този сегмент ще бъде няколко хиляди души. Самият ИТ пазар ще доведе до създаването на 300 нови бизнеса през следващите 4 години. Що се касае до инвестициите, само чрез програмата "Партньори в познанието", ще инвестирате над 800 хил. USD за България за следващите 4 години. Те ще бъдат използвани за обучението на учители и ученици, както и за разширяването на програмата ни live@edu в 300 училища. Паралелно с това над 700 компании от България са използвали консултантските услуги на програмата ни EUGA и чрез тях вече сме спечелили проекти по европейски програми за над 16 млн. EUR.

► Доколко "облакът" като технология е адекватен за българския пазар? И какво разбира Microsoft под термина cloud computing?

- Облакът не е нова концепция за Microsoft. Всеки ден отчитаме над 1 млрд. влизания в Windows Live ID на глобално ниво. Когато говорим за облака от бизнес перспектива обаче, трябва да погледнем какво е развитието в потребителския сегмент. Най-важното за нас е, че този тип технологии съществуват и са се доказали, при това от 10-15 години насам. Сега въпросът е колко бързо и бизнесът ще усвои този тип технологии, които

” Смятам, че информационните технологии са на път да се превърнат в нещо като комунална услуга

” За всеки 1 лев приходи на Microsoft българският ИТ бизнес печели 12.93 лв.

” Скоро няма да има значение дали работите от вкъщи, от офиса или от кафенето

неизбежно ще променят начина, по който работим и комуникираме помежду си. На практика голяма част от услугите и продуктите, които вече съществуват, се предлагат и в облака. Затова ние не сме изправени пред проблема дали да разработваме нови услуги и продукти в облака, а по-скоро ще се насочим към обучението на потребителите. Целта ни е да ги научим да използват този тип предложение.

► Какви предимства носи "облакът" на бизнеса?

- Днес приблизително един от всеки четири наши продукта на пазара има cloud елемент или поне работим в този аспект. Както главният изпълнителен директор на Microsoft Стив Балмър отбелязва наскоро, ние сме излязали вътре в "облака". Искаме да работим в този аспект с европейския бизнес и правителствата на страните тук и да им помогнем да изнесат про-

800

► хил. USD ще инвестирате Microsoft през програмата си "Партньори в познанието" в България до 2013 г.

цесите си в "облака". Част от тази трансформация включва увеличаването на сигурността на този тип услуги, както и опазването на личните данни. Затова искаме да работим съвместно с Европейската комисия, за да може да създадем заедно регулаторна политика, чрез което пък ще се ускори усвояването на облака.

► Как мислите, че ще стане това? И по-точно как ще налагате услугите в облака сред бизнес потребителите? И доколко бизнесът е склонен да използва този тип услуги?

- На "облака" трябва да се гледа като на компютърни услуги през интернет, за които не трябва значително количество хардуер. За момента обаче облакът се използва предимно от потребителите, а не толкова от бизнеса - Facebook, live@edu и т.н. Образованието е интересен пример за предим-

ствата на облака - интелектуалната собственост там се споделя като услуга между различните образователни институции. Така от облака се печели - не трябва задължително всяко училище да инвестира в собствен хардуер, той може да бъде споделян между различните училища. Голяма част от тези услуги за образованието, което предлагаме, са безплатни. В момента имаме огромен опит в потребителския сегмент през традиционни услуги като Hotmail например. Сега обаче те еволюират през мобилните устройства, които предлагаме. Малкият и средният биз-

нес, големите компании и дори правителствените организации - всички те имат една обща черта, що се касае до технологиите. Тя е, че искат да постигат повече с по-малко. Тоест, искат по-висока производителност с по-ниски инвестиции в хардуер. И това е впечатлението ми от целия регион, за който отговарям, а не само за България. Голяма част от клиентите ни искат да използват технологиите, с които разполагат, като конкурентно предимство за собствения си бизнес. И в двата случая един поглед върху бизнес модела, който предоставя софтуера, хардуера или платформата като услуга, крайният ефект е един и същ - няма нужда от капиталови инвестиции, собствен хардуер и дори персонал, който да отговаря за поддръжката му. Моделът на плащане също е опростен - плащаш каквото получаваш. Затова смятам, че информацион-

Визитка

Кой е Дон Грантам

► Дон Грантам поема поста президент на Microsoft за Централна и Източна Европа през юли 2010 г.

► Отговаря за развитието на 26 офиса на компанията, които оперират в 32 страни от региона. Ръководи 2500 души.

► Грантам е член и на мениджърския екип на Microsoft International.

► Преди да започне работа в Microsoft, Грантам е бил вицепрезидент и търговски директор на Hewlett-Packard.

► Карьерата му обаче е започнала в IBM, където е работил 17 години.

► В IBM той се изкачва до поста мениджър за пазарите в Северна Европа.

► След става вицепрезидент на Sun Microsystems.

► Там той отговаря за продажбите на компанията.

► Роден във Великобритания и преди да се насочи към технологичния сектор, е бил почти професионален футболен играч.

► Въпреки че загърбва спортната кариера, той е запален футболен фен.

► Сред любимите му клубове е "Ливърпул".

ните технологии са на път да се превърнат в нещо като комунална услуга. Интересното за България и целия регион е начинът, по който обществото приема технологиите. В Китай например има много хора, които никога няма да използват стационарна телефония. Те директно ще преминават на следващото ниво от еволюцията на тази услуга - било то мобилни телефони или нещо друго. Мобилните устройства, на които работим, винаги ще бъдат свързани.

► Тоест, според Microsoft няма значение на каква платформа ще се работи или дори мястото на работата няма значение?

- Да, няма значение дали сте в офиса си, в някое кафене, вкъщи. Устройството също няма да има значение - всичко ще бъде в облака и ще се предоставя като услуга.

Христо Ласков

Без холивудска суета

Първото издание на фестивала So!Independent предлага 16 бутикови заглавия на независимо американско кино

Замисляли ли сте какво значи кино без хитовите холивудски продукции? За някои вероятно е нещо скучно, за други стилно, за трети невъзможно или пък съвсем безразлично.

Каквото и да е вашето мнение, имате 7 дни да го преосмислите. Утре започва първото издание на фестивала за независимо американско кино So!Independent (виж календара). Той предлага 16 бутикови заглавия с марката „произведено в Америка“ без влияние на холивудското финансиране и художествени стандарти. Лентите са разделени в три категории - игрални, документални и късометражни, като повечето от тях са продукции от 2009 г.

Бягство от Холивуд
Организаторите от „Юнайтед Арт“ продуцират от седем години фестивала на българското кино в Ню Йорк. Според Жана Караиванова, изпълнителен директор на „Юнайтед Арт“ и директор на So!Independent, независимите филми трудно поемат риска да дойдат в Европа.

Чрез фестивала обаче зрители ще видят как таланти като Мартин Скорсезе, Джоел Коен, Джордж Клуни и Брад Пит са избягали от масовите холивудски ленти. За тези хора е чест да снимат по-различни филми, обяснява Караиванова.

Още утре може да се види номинираният тази година за два „Оскара“ - най-добър

► Документалният филм „Папарацо“ на Ейдриън Грение, известен от сериала на НВО „Антураж“, разказва за историята на неговото влияние върху 14-годишния папарац Остин Висчедик, за това как двамата взаимно се експлоатират, за привилегиите и последиците от медийната слава

филм и най-добър оригинален сценарий - „Сериозен човек“. Лентата на братята Итън и Джоел Коен е претендент и за „Златен глобус 2010“ за най-добро актьорско изпълнение на Майкъл Стълбарг. „Сериозен човек“ разказва какво е да си еврейин в предградие в Средния запад през 1967 г.

Високо качество на ниска цена

Носещият името на работнически квартал в Балтимор нискобюджетен филм „Пъти Хил“ на Мат Портърфийлд е пример как може да се прави качествено кино с малко пари. Заснетата само с 20 хил. USD драма спечели признанието на сп. Variety, че е достоен за световно разпространение, независимо от ниския си бюджет.

Безспорният лидер в американското кино през тази година „Войната е опият“ също е включен във фестивала. Филмът представя смелостта на непризнатите герои в армията - сальорите от един рзвод, които доброволно решават да предизвикат съдбата, за да спасяват хора, вършейки може би най-опасната работа в света. „Войната е опият“ е носител на 6 „Оскара“, сред

които за най-добър филм и за най-добър режисьор.

Силата на кратката форма

В два блока So!Independent ще представи и селекция от късометражни филми. Подборът е на Линда Олшевски, съдиректор в Shorts International, водеща продуцентска и разпространителска компания за късометражно кино. В рамките на фестивала Олшевски ще проведе майсторски класове за българските кинотворци. Тя ще учи участниците как се прави запомнящ се филм, какви са възможностите за финансирането му, кой филм на кой фестивал да участва и др.

Ще бъдат избрани три от филмите на участниците в класа, за които да се разработят стратегии за фестивали и разпространение.

В рамките на една седмица So!Independent ще представи неочаквани, свежи, свободни и вдъхновени филми, каза Караиванова. Те създават ярна и любопитна представа за Америка и нейната култура. Амбицията на организаторите е фестивалът да стане ежегоден.

Мария Веромирова

20

► хил. USD е бюджетът на „Пъти Хил“

► „Пъти Хил“ е филм за едно несигурно общество, изкривено от бедността, градския живот и пропастта между поколенията

► Заради 6-те си награди „Оскар“ от тази година „Войната е опият“ е добре познато и не много ново заглавие. Но филмът е задължителна част от програмата на So!Independent

ноември
5

Силата на киното
17:00 Дом на киното
Късометражно кино част 1

Стръкчета трева
19:00 Синеплекс
криминална комедия/драма
Режисьор: Тим Блейк Нелсън

Звездна сила
19:00 Дом на киното
Късометражно кино част 2

Вой
19:00 Люмиер
драма
Режисьори: Роб Епстийн, Джефри Фридман

Войната е опият
21:00 Синеплекс
драма/трилър
Режисьор: Катрин Бигълоу

Пиано блус
21:00 Дом на киното
документален
Режисьор: Клинт Истууд

Сериозен човек
21:00 Люмиер
драма/комедия
Режисьори: Итън Коен, Джоел Коен

ноември
7

Звездна сила
15:00 Синеплекс
Късометражно кино част 2

Пустинята на забраненото изкуство
15:30 Дом на киното
документален
Режисьори: Чавдар Георгиев, Аманда Поуп

Пиано блус
17:00 Синеплекс

Пътешествие с Мартин Скорсезе през американското кино
17:00 Дом на киното

Петрол
17:00 Люмиер
документален
Режисьор: Джо Бърлинджър

Вой
19:00 Синеплекс

Папарацо
19:00 Люмиер

Стръкчета трева
20:45 Люмиер

Сайръс
21:00 Синеплекс
комедия/драма
Режисьори: Джей Дуплас, Марк Дуплас

Сериозен човек
21:00 Дом на киното

ноември
9

Сериозен човек
19:00 Синеплекс

Силата на киното
19:00 Люмиер
Късометражно кино част 1

Пъти Хил
19:00 Дом на киното

Войната е опият
20:45 Дом на киното

Самоубийци: Любовна история
21:00 Синеплекс

Полова сряда
21:00 Люмиер

ноември
6

Силата на киното
15:00 Синеплекс
Късометражно кино част 1

Самоубийци: Любовна история
15:00 Люмиер
драма/фентъзи
Режисьор: Горан Джукич

Септемврийският брой
16:30 Дом на киното
документален
Режисьор: Р. Дж. Кълър

Пътешествие с Мартин Скорсезе през американското кино
17:00 Люмиер
документален
Режисьори: Мартин Скорсезе, Майкъл Хенри Уилсън

Полова сряда
17:00 Синеплекс
комедия
Режисьор: Лин Шелтън

Четене на Алън Гинсбърг
18:15 Дом на киното

Папарацо
19:00 Синеплекс
документален
Режисьор: Ейдриън Грение

Вой
19:00 Дом на киното

Стръкчета трева
20:45 Дом на киното

Сериозен човек
21:00 Синеплекс

Пиано блус
21:00 Люмиер

ноември
8

Пътешествие с Мартин Скорсезе през американското кино
19:00 Синеплекс

Септемврийският брой
19:00 Люмиер

Папарацо
19:30 Дом на киното

Пъти Хил
20:45 Люмиер

драма
Режисьор: Матю Портърфийлд

Сайръс
21:45 Дом на киното

ноември
10

Звездна сила
18:45 Люмиер
Късометражно кино част 2

Септемврийският брой
19:00 Синеплекс

Полова сряда
20:30 Дом на киното

Войната е опият
20:45 Люмиер

Стръкчета трева
21:00 Синеплекс

ноември
11

Войната е опият
19:00 Синеплекс

Петрол
19:00 Дом на киното

Пустинята на забраненото изкуство
19:00 Люмиер

Сайръс
20:45 Люмиер

Самоубийци: Любовна история
21:00 Дом на киното